

Zasavski TEDNIK

„Zasavski tednik“, glasilo SZDL Litija, Zagorje, Hrastnik
in Trbovlje – Urejuje uredniški odbor – Odgovorni ured-
nik: Stane Suštar – Tiska CP „Gorenjski tisk“ v Kranju

LETO XIV. ST. 7

TRBOVLJE, 9. FEBRUARJA 1961

CENA 20 DIN

20 LET REVOLUCIJE — 20 LET REVOLUCIJE

Dnevi, ki ostanejo v spominu

14. februarja 1945 je bil osvobojen Mostar

Februarja 1942 je Vrhovni štab s »Fočanskimi
predpisi« določil načela in izdal navodila za usta-
navljanje in delo narodnoosvobodilnih odborov.

V biltenu štaba je bil objavljen statut proletar-
skih narodnoosvobodilnih udarnih brigad.

20 LET REVOLUCIJE — 20 LET REVO

Letos nadaljevanje del pri gradnji Zasavske ceste JLA

Kakor je bilo napovedano, bo-
do spomladi nadaljevali z deli
gradnje Zasavske ceste JLA.
Podjetja za nizke gradnje bodo
tedaj naskočila najtrši oroh na
vsej trasi Zasavske ceste, pro-
bitje predora v »Tolmunih« in
v »Cesarskih kamrah«. Z zagor-
ske strani bodo pa gradili cesto
proti Renkam pripadniki JLA.

Po končanih delih bo opravljeno
prebitje ceste med Pasjekom
in Zagorjem in tako uresničena
davnja želja prebivalcev tega
področja, da dobijo ob Savi ce-
sto, hkrati pa celotnega Zasav-
ja, saj bo s to cesto neposredno

dobilo zvezo z Ljubljano in osta-
lo zahodno Slovenijo.

Zvedeli smo tudi, da so dobili
strokovnjaki nalogo, da pripra-
vijo načrte za rekonstrukcijo od-
seka ceste od Pasjeka do Litije.
Zeleli je, da bi začeli z deli pri
rekonstrukciji tega cestnega od-
seka vzporedno z deli na sektor-
ju Renke-Zagorje – seveda če
bodo na razpolago potrebna
sredstva.

Menimo pa, da bi bilo treba
že sedaj misliti na razširitev in
ureditev dosedanjih cestnih od-
sekov na predelu Litija-Ljublja-
na in predelu Zagorje-Zidani
most. Razumljivo je, da bodo ta
dela trajala nekaj let, vendar bo
nova Zasavska cesta JLA šele
takrat dobila svoj pravi gospo-
darski in tudi politični pomen.

Razgovor s predsednikom občinskega ljudskega odbora Litija tov. Stanetom Pungerčarjem

Problemi pred sprejemom družbenega plana in proračuna

Na nedavnih zborih volivcev na
področju litijske občine so raz-
pravljali o vrsti vprašanj, ki jih
bo moral občinski ljudski odbor v
Litiji obravnavati in rešiti. Zato
smo obiskali predsednika občins-
kega ljudskega odbora, tovariša
Staneta Pungerčarja in mu zasta-
vili nekaj vprašanj, na katera je
predsednik rade volje odgovoril.

KAKO SE BO LETOS RAZVI-
JALA V VASI OBČINI KOMU-
NALNA DEJAVNOST?

— Vedel sem, da me boste o tem
vprašali. Volivci so na svojih zbo-
rih največ govorili o komunalnih
problemi in njihovi rešitvi. Ob-
činski ljudski odbor v Litiji si za-
to prizadeva, da v okviru danih

možnosti reši vsa komunalna
vprašanja. Tako nameravamo le-
tos nadaljevati gradnjo vodovoda
v Smartnem pri Litiji ter zgradi-
ti vodni rezervoar na Sitarjevcu.
Prav tako bomo letos nadaljevali
z zidanjem novega šolskega po-
slopja za osnovno šolo v Smart-
nem. Zraven tega bo treba popra-
viti in obnoviti zgradbo litijske
osnovne šole, urediti nadalje sta-
novanjske prostore na tej šoli,
preskrbeti pa tudi stanovanje za
učitelja v Konjščici. — Poudarim
naj še, da občinski ljudski odbor
iz leta v leto nameni vedno več
sredstev za potrebna komunalna
dela.

Ob koncu lanskega leta je naš
občinski ljudski odbor določil
manjši znesek teh sredstev tudi
krajevnim odborom. Ta sredstva
so krajevni odbori porabili za ure-
ditev cest IV. reda, obogatila so
jih pa tudi sredstva samih prebi-
valcev in njihovo prostovoljno de-
lo. Podčrtati moram, da bo treba
bolj kot doslej razvijati iniciativo
državljanov in krajevnih skupnos-
ti, da tudi z lastnimi sredstvi in
prostovoljnimi delom skušajo reši-
ti osnovne komunalne probleme.
Pri tem so prebivalci dosegli v
zadnjih letih prav lepe uspehe, ta-
ko n. pr. pri gradnji vodovodov,
pri ureditvi elektrifikacije, pri
urejanju poti in cest, šol in podob-
no.

ALI NISO NA ZBORIH VOLIV-
CEV NA VACAH IN V GABROV-
KI RAZPRAVLJALI TUDI O
PROBLEMU ODVEČNE DELOV-
NE SILE?

— Res je tako. Na območju li-
tijske občine je vsako leto nekaj
delovne sile, ki ne more dobiti za-
poslitve na področju svoje komu-
ne. Imamo pa na primer možnost,
da se ta odvečna delovna sila za-
posli v Ljubljani ali pa v indu-
strijskih krajih ostalega Zasavja.
Navzlic temu pa smo sami že
večkrat razmišljali o ustanovitvi
nekaterih manjših obrtnih obratov,
raznih uslužnostnih podjetij, ser-
visov in podobno, kjer bi bilo mo-
goče zaposliti nekaj te delovne si-
le. Mimo tega si pa prizadevamo,
da bi zagotovili ustrezne prostore
za ureditev obrata kakšne večje
slovenske tovarne (n. pr. »Iskra«).

VOLIVCI V LITIJSKI OBČINI
VEČKRAT RAZPRAVLJAJO TU-
DI O PRESKRBI, KAKŠNE NA-
CRTE IMATE ZA URREDITEV
TEGA PROBLEMA?

— V osnutku perspektivnega na-
črta, o katerem so razpravljali na

zadnjih zborih volivcev, je predvi-
deno, da za potrebe trgovine zgra-
dimo ustrezne trgovske prostore.
Te potrebe so vse večje zaradi
večanja osebnih dohodkov.

Ze letos bomo na tem področju
napravili korak naprej ter v sode-
lovanju z veletrgovino »Prehrana«
iz Ljubljane uredili v Litiji prvo
samopostrežno trgovino.

NA KAKŠNE PROBLEME STE
NALETELI PRI SESTAVLJANJU
DRUŽBENEGA NAČRTA IN
PRORAČUNA ZA LETO 1961?

— Glede na to, da se prenaša
vedno več nalog na komune kot
osnovne enote gospodarskega in
družbenega življenja, se kažejo
vse večje potrebe za povečanje
sredstev za javne službe, v prvi
vrsti za šolstvo. Po prvih podatkih,
ki smo jih zbrali, bi bilo treba za

normalno delo vseh javnih služb
zagotoviti najmanj 200 milijonov
dinarjev – lansko leto pa je bilo
skupnih dohodkov proračuna Ob-
činskega ljudskega odbora Litija
153 milijonov dinarjev.

Treba bo torej napeti in združi-
ti vse sile in razpoložljiva sred-
stva, da zagotovimo normalno de-
lovanje javnih služb, zlasti šolstva,
zdravstva in socialne zaščite pre-
bivalstva. Ob tem vprašanju naj
omenim, da bodo morale naše go-
spodarske organizacije za uspeš-
nejše delo šol v skladu s smerni-
cami Zakona o finansiranju šol-
stva pomagati s sredstvi, saj je
osnovna šola temelj vzgoje novih
kadro, ki jih bo potreboval raz-
voj našega gospodarstva v bližnjih
letih.

Marijan Lipovšek

30 LET MOSKEGA PEVSKEGA ZBORA »ZARJA«

Moški pevski zbor »Zarja«, ki deluje v okviru Svoboda-
Center v Trbovljah, bo praznoval prihodnji mesec 30-let-
nico svojega obstoja.

V počastitev tega jubileja bo 19. marca t. l. v Trbovljah
revija vseh rudarskih moških pevskih zborov iz Slovenije.

Namen te revije je, da se moški pevski zbori rudar-
skih krajev med seboj zblížajo in spoznajo. Zato bo tudi
taka revija rudarskih pevskih zborov vsako leto v drugem
kraju Slovenije.

Posvet o delu zbora proizvajalcev

Občinski odbor Socialistične
zveze v Hrastniku je sklical po-
svet o delu zbora proizvajalcev v
letu 1961. Na zanimivem razgo-
voru so sprejeli konkretne pred-
loge za izboljšanje dela zbora pro-
izvajalcev razdelje na posamezne
na tričlanska komisija bo pripra-
vila program dela zbora proizva-
jalcev v letošnjem letu.

V razpravi so na tem posvetu
predlagali, da se člani zbora pro-
izvajalcev razdelje na posamezne
skupine (industrijo, obrt, gostin-
stvo, turizem), ki naj bi proučile
posamezna področja gospodarstva
na sejah zbora proizvajalcev
poročala o konkretnih ugotovitvah
in problemih, ki naj jih zbor pro-

izvajalcev na svojih zasedanjih
obravnavajo.

S takšnim načinom dela se bo
vloga zbora proizvajalcev znatno
okrepila in povečala, zasedanje
zbora bo pa tedaj vsebinsko boga-
tejše. Tudi predlog, da je treba
večkrat sklicati zbere volivcev –
proizvajalcev, bodo člani zbora
upoštevali in pogostejše organizirali
razgovore z volivci. Člani zbora
proizvajalcev se bodo nadalje v
prihodnje redno udeleževali zase-
danj delavskih svetov posameznih
gospodarskih organizacij, kar bo
pripomoglo k tesnejši medsebojni
povezavi in k spoznavanju go-
spodarskih problemov v občini.

-ak

Okrogarjeva kolonija, staro rudarsko naselje, v Zagorju ob Savi

Jubilejni koncert mešanega pevskega zbora »Slavček«

„Mi smo pa od tam doma...“

Te besede iz znane pesmi ru-
darskih otrok so zapisane v po-
sebni brošuri, ki je izšla ob de-
setletnem jubileju trboveljskega
»Slavčka«. Pokrovitelj te sloves-
nosti je bil predsednik občine
Martin Gosak, ki je pevcem na-
pisal: »Ob pomembnem jubileju,
10-letnici obstoja vašega zbora,
vam čestitam k vašim dosedanjim
uspehom in želim, da bi vaša pe-
sem še dolgo zvenela pri nas in
izven naših revirskih Trbovelj.«
Vse to so zaželeli pevcem in

pevcem »Slavčka« številni gostje
iz vseh krajev Slovenije, ter do-
mače občinstvo, ki so se udeležili
jubilejnega koncerta ter zbora v
soboto, 4. februarja v Delavskem
domu v Trbovljah.

Po uvodnih besedah predse-
dnika zbora Vilija Amerška, so
pevke in pevci izvedli bogat spo-
red, ki je bil izražen v 17 pesmih.
Prvič je bila na tem koncertu za-
peta skladba »Turek«, ki jo je na
besedilo Otona Zupaniča uglasbil
znani domači glasbeni strokov-
njak Oskar Moll. Lep pevski večer
je navdušil polnoštevilne goste
tega jubilejnega koncerta.

Po končanem prvem delu kon-
certa so se na odru zvrstili gostje
iz vseh krajev Slovenije, ki so
izrekli zboru čestitke in mu izro-
čili darila. Prihitieli so Jeseničani,
zastopniki APZ, Svobode II Hrast-
nik, nadalje zastopniki ostalih tr-
boveljskih Svobod. Spregovoril je
predsednik okrajnega Sveta Svo-
bod iz Ljubljane, tovariš Zakonj-
šek, predsednik republiškega Sve-
ta Svobod Slovenije Branko Ba-
bič in drugi.

Najbolj zasluženim 16 članom
zbora so bila izročena odličja
Svobode III. stopnje, dvema čla-
nom pa odličje II. stopnje.
Stevilne čestitke, diplome in
darila ter bogat koncertni spored
so najlepše priznanje temu pri-
ljubljenemu pevskemu zboru in
pevovodji Jožetu Skrinjarju, saj
je bil pevski zbor »Slavček« po-
vabljen, da izvede koncert ob pro-
slavi 20-letnice vstaje jugoslovans-
kih narodov v Ljubljani.

10 let samoupravljanja v podjetjih za PTT promet

Na trboveljski pošti je bila pre-
tekdo nedeljo prijetna slovesnost
kolektiva novega PTT podjetja,
na kateri so praznovali desetletni-
co delavskega samoupravljanja v
PTT službi. Obležitica je bila to-
liko bolj pomembna, ker jo PTT
kolektiv proslavlja v luči de-
centralizacije samoupravljanja, ki
jo je prinesel novi zakon o PTT
službi.

O pomenu delavskega samou-
pravljanja je govoril predsednik
DS tov. Vlado Bezljaj, o razvoju
PTT službe v Jugoslaviji, LRS in
podjetju v Trbovljah pa je govo-
rila nova direktorica tovaršnica
Anica Hočevar, katero je pred-

sednik delavskega sveta predsta-
vil delovnemu kolektivu.
Pred slavnostnim zasedanjem
DS je bil občni zbor sindikalne
podružnice novega PTT podjetja
v Trbovljah, ki zajema pošte na
območju občin Trbovlje, Hrastnik
in Zagorje.

T.

Končno bodo ustanovili gradbeno-remontni servis

Naposled bodo le ustanovili
gradbeno-remontni servis
Izvršni odbor in Svet stano-

vanske skupnosti Zagorje I sta
že nekajkrat razpravljala o po-
trebi po ustanovitvi Gradbeno-
remontnega servisa. Servis bi slu-
žil vsem trem stanovanjskim
skupnostim. Doslej ni bilo ne de-
narja ne ustreznih prostorov, da
bi servis lahko začel delati.

Odbor stanovanjske skupnosti
Zagorje I je na svojih zadnjih seji
sklenil, da odkupi prostore, v ka-
terih bo uredil servisno delavnico,
pa čeprav bo moral za odkup pro-
storov najeti posojilo. V teh pro-
storih bo uredila stanovanjska
skupnost za zdaj mizarstvo delav-
nico, ki bo delovala v okviru
gradbeno-remontnega servisa.

Računajo še, da bodo skupaj z
gradbeno – remontnim servisom
ustanovili tudi servis za žaganje
drv.

(ma)

Plenum ljubljanske okrajne gasilske zveze v Trbovljah

V soboto, 4. februarja, je bil v
predavalnici delavskega doma v
Trbovljah četrti plenum Okrajne
gasilske zveze Ljubljana, ki je
razpravljala o delu Okrajne gasil-
ske zveze med 3. in 4. plenumom

ter o problematiki občinskih gasil-
skih zvez.

Poročilo in razprava sta ugo-
vila, da sta Okrajna gasilska zveza
in občinska gasilska zveza skrbeli
za izboljšanje dela gasilskih dru-
štev. Se posebej pa je bilo ugo-
tovljeno, da so bili lani doseženi
precejšnji uspehi v izboljšanju
dela požarnovarnostne službe itd.

Na plenumu, na katerega se bo-
mo povrnili v prihodnji številki,
so govorili tudi o smernicah za
delo gasilskih organizacij v letoš-
njem letu.

Padavine z ohladitvijo pričaku-
jemo okrog 11., 17. in 18. februar-
ja. V ostalem suho oziroma lepo
vreme z mrazom ponoči.

»najbolje zapisane«, saj so ga že po
prvih mesecih službe proglasili
za politično nezanesljivega. Mirko
prosvetnem delu v bivšem zasav-
Skalinu je namreč spoznal cilj in
skem okraju kot tudi v trbovelj-
namen italijanskega fašizma, ki
slovo.

Mirku Skalinu v slovo

ni dal dihati slovenskemu življu
na Primorskem. Leta 1932 je od-
povedal službo pod italijansko
vladjo in se preselil v Jugosla-
vijo. Prvo njegovo službeno me-
sto je bilo v Dobu pri Domžalah,
nato pa vse do okupacije v Pod-
kraju pri Radetah. Uspelo mu je,
da je ušel izsleditvi in se je
kaj brezpoletni učitelj zaposlil v
hrastniški steklarni leta 1942, kjer
je delal kot pomožni delavec vse
do odhoda o partizane v septem-
bru 1944.

Težka in trda pot življenja ga
je izoblikovala v čvrstega in
oztrajnega borca za novo, socia-
listično Jugoslavijo. Ob vstopu v
partizane se je takoj vključil v
okrožni odbor OF kot prosvetni
referent, kjer je deloval do osvo-
boditve. V tem času je bil tudi
sprejet v članstvo KP.

Ves čas po osvoboditvi je po-
kojni Mirko delal na tajništvo za
je bilo v Dreznici pod Krnom.
Pri italijanskih oblasteh ni bil

Za vedno je prenehalo biti srce
tega neutrudnega kulturnega de-
lavca, ki je vse svoje življenje
posvetil socialistični preobrazbi
družbe. — V torek so se v Tr-
bovljah poslovili od njega številni
prijatelji iz Zasavja in od drugih,
solska mladina in njegovi najbližji
sodelavci – poslednjič so se zgr-
nile nad njegovo krsto številne
zastave, zadnjič so mu zapeli
pevci in zaigrala godba v slovo,
poslovili so se od njega Trbovelj-
čani in ostali, nato so ga pa od-
peljali v njegov rojstni kraj Ko-
barid. Izpolnila se mu je njegova
stalna želja, da se vrne v osvobo-
jeno Primorsko, na sončna Gori-
ška brda, kjer je započel svoje
bogatno življenjsko delo.

Dragi Mirko! Naj ti bo lahka
domača slovenska zemlja in sončni
Goriški, spomin nate in na tvoje
nenehno delo pa nam bo spodbuda
za nadaljnje uspehe pri graditvi
svobodne socialistične Jugoslavije.

-ar

SKVADRISTIČEN NAPAD NA SLOVENSKO KNJIGARNO
Po delnem zatišju na tržajskih ulicah so se peti dan demonstracije spet nadaljevale z že ustaljeno brutalnostjo. Na trgu Borze so se nahajali študentje odločili za napad na slovensko višjo gimnazijo v starem delu mesta. Razen tega so hoteli zažgati tudi slovensko knjigarno. Takšna je bila bilanca petega dne protislovenskih in protijugoslovanskih izpadov v Trstu.

NOV SPOPAD V LUANDI
V Luandi, glavnem mestu portugalske afriške kolonije je v ponedeljek med pogrebom 6 policajev prišlo do ponovnega incidenta. Pri tem so bili ubiti štirje ljudje, sedem pa jih je bilo ranjenih.

RAKETE NATO V TURČIJI
Sovjetska vlada je po svojem veleposlaniku v Ankari zahtevala od turške vlade obvestilo ali so resnične vesti turškega tiska o graditvi raketnih oporišč Atlantske zveze na turškem ozemlju. — Sovjetska vlada izraža upanje, da Turčija ne bo napravila nobenih korakov, ki ne bi bili v skladu z željami obeh dežel po miru in prijateljstvu.

PREPLAH V NACISTIČNEM PODZEMLJU
Odkar je podpredsednik avstrijske židovske organizacije in organizator lova na Eichmanna ing. Simon Wiesenthal uradno sporočil, da živi v Avstriji še okoli 1000 vojnih zločincev, med njimi 8, ki so bili najhujši Eichmannovi sodelavci, se je nacističnega podzemlja polotila panika.

ALI JE CLOVEK ZE V VESOLJU?
Najnovejši uspeh sovjetskih znanstvenikov — izstrelitev doslej najtežjega satelita, ki tehtja 6,5 tone, je naletel na velik odmev v svetu. Nekatere tuje agencije javljajo, da je glavno vprašanje, ki si ga v tej zvezi zastavlja svetovna javnost to, ali je v satelitu človek ali ne. Glede na velikost satelita bi bilo to mogoče. Mnogo ugibanj v svetu je izzvalo tudi dejstvo, da sovjetsko sporočilo ne omenja ali se bo satelit vrnil na zemljo. Sovjetski znanstvenik, profesor Blagonravov je po moskovski televiziji izjavil, da je bil z izstrelitvijo zadnjega 6,5 tone težkega spustnika storjen »velik korak naprej k poletu človeka v vesoljstvo.« Dejal je še, da človek ne bo letel v vesoljstvo, dokler ne bo zagotovljeno, da se bo zanesljivo vrnil na zemljo.

02 sporoča...

ZAGORJE OB SAVI
Dne 27. t. m. je ob 8. uri pripeljal po cesti v Zagorju osební avto S-10.738 32-letni Mirko Juvan iz Zagorja. Do križišča na Gasliško cesto je vozil počasi, vendar ne dovolj, ker je bila cesta poledenela. Pri zavijanju na desno ga je zaneslo na levo stran ceste ter je s prednjim delom avtomobila zadel

mimoidočo 29-letno Cecilijo Kosi iz Zagorja. Pri tem je le-ta dobila lažje telesne poškodbe.

Materiale škoda na avtu ni bilo.

Dne 29. t. m. je ob 19.30 peljal z mopedom iz Trbovelj proti Zagorju 26-letni Alojz Lisec, doma iz Zagorja. V kraju Selo je dohitel

pešca Petra Govejška iz Zagorja, ki je hodil pravilno po desni strani ceste. Zaradi precejšnje vinjenosti je mopedista zaneslo na stran, pri čemer je oplazil pešca, vendar je mopedist izgubil ravnotežje in padel po cestišču.

Pri padcu je vozač dobil lažje poškodbe na glavi, pešec pa ni bil poškodovan.

HRASTNIK
V soboto, dne 4. februarja 1961, se je ob 6.10 pripeljal v Tovarni kemičnih izdelkov v Hrastniku obratna nesreča. Pri šiščenju mlin na za mletje barvne mase je nadomast nastala eksplozija, pri tem pa je bil hudo poškodovan delavec Vinko Mandelj, rojen 29. decembra 1922, stanujoč v Hrastniku št. 6. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. — Vzrok eksplozije še raziskujejo.

RADEČE
Dne 30. januarja je okoli 20.55 neznaní voznik tovornega avtomobila ali traktorist s traktorjem zadel na cesti II reda v vasi Veliko Sirje v smeri Celje-Videm-Krško Alojza Stoparja in odpeljal naprej, ne da bi poškodovanca nudil zdravniško pomoč.

Stoparja so nato odnesli v najbližjo hišo, kjer je mož za poškodbami umrl. Varnostni organi klub vsestranskemu prazdovanju storilec še niso mogli izslediti. — Postaja Ljudske milice v Radečah naproša vse državljane, ki bi o tej zadevi kaj vedeli ali slišali, da ji to sporoče, ker je potrebno, da se storilec najde.

Delavska univerza na Senovem je prišla z večerno izpopolnjevalno šolo. Slušatelji so se razdelili v dve skupini, in sicer: I. in drugi razred gimnazije skupaj, III. in IV. razred pa skupaj.

To večerno šolo obiskuje precej senovskih delavcev. Da so le-ti željni znanja, je videti po številu slušateljev šole. V prvi skupini je 28 slušateljev, v drugi pa 43, ki redno obiskujejo pouk. Da se pri učenju vsi trudijo, ni treba poudarjati, ker vsi vedo, da jim bo znanje v korist za nadaljnje življenje in delo.

Delavska univerza naj bi organizirala predavanja tudi za ostale prebivalce, da bi se čim bolj seznanili z napredkom današnjega časa.

DELALI BODO V SEDMIM KOMISIJAH
Na zadnji seji izvršnega odbora SZDL Litija so razpravljali o zaključkih občinske konference Socialistične zveze ter med drugim

racija plesne dvorane in veselo razpoloženje ljudi bo prav gotovo privabilo na to vsakoletno zabavo veliko število domačinov in okoličanov.

Poseben odbor pa pripravlja Radečanom veliko presenečenje za pustno sredo. Organizirali bodo namreč pokopavanje »Kurenta« ob spremljavi skoraj 80 mask, z vozili in godbo. Pogrebni sprevod bo krenil ob 3. uri popoldne ob Savskega mostu proti mestu, kjer bodo na trgu »pogrebne« ceremonije, nato pa bo sprevod nadaljeval pot mimo doma Svobode preko Ljudskega mostu v Papirnico. Tu se bo sprevod tudi končal.

Organizatorji trdijo, da bo letošnji pustni sprevod boljši, kot so bili vsi dosedanjí; in da bo žal vsakomur, ki ga bo zamudil.

22 ČLANOV ZA KVALIFIKACIJO
V Tovarni usnja in krzna v Smartnem pri Litiji imajo tečaj za pridobitev visoke strokovne kvalifikacije. — Udeležuje se ga 22 kandidatov,

Ljudje in dogodki

Nova pot?

Ta terek zvečer se je nadaljevala seja Varnostnega sveta o položaju v Kongu. Za sedaj še ni znano, kaj je v svojem govoru, ki so ga te dni skrbno pripravljali v Washingtonu, povedal zastopnik ZDA Stewenson. Vendar je že precej očitno, da bo nova ameriška vlada znatno spremenila svoje dosedanje stališče, tako glede Konga kakor tudi glede Laos.

Novice, ki so v zadnjih dneh prihajale iz ZDA, povedo, da so tam zelo intenzivno razpravljali o novi smeri ameriške politike v Kongu in Laosu. Vse jasneje namreč postaja, da z dosedanjim politiko ne bi bilo mogoče priti iz slepe ulice bloksovskih zaostrovanj na pot zblíževanja gledišč in na pot pogajanj. ZDA še posebej sili k reviziji svoje dosedanje politike dejstvo, da bi bilo drugače silno težko ohraniti ugled ZDA, predvsem v azijskih

in afriških državah. Nobenega dvoma pa ni, da je precejšen delež k tej preorientaciji prispevala tudi akcija bloksovsko nepovezanih držav.

Nikjer ni seveda rečeno, da bo šlo vse gladko. Računati je treba na nasprotja znotraj zahodnega sveta. Novi ameriški politiki, ki podpirajo tezo, naj bi razorožili vse vojaške formacije v Kongu, osvobodili premiera Lumumba, uvedli prehodni režim vojaške okupacije sil OZN in sestavili koalicijsko vlado, se bodo prav gotovo postavile po robu tudi nekatere zahodne države. Predvsem Belgija, ki preko Kasavubuja želi ohraniti svoj položaj v tej deželi. Zato v zadnjem času zelo hitro »normalizira« svoje odnose z Leopoldvillom. Tudi Velika Britanija kaže, da ni povsem zadovoljna z ameriškim stališčem, kajti po informacijah, ki jih je objavil lon-

doński »Observer«, so v Veliki Britaniji zelo hladno sprejeli vest o »novem kursu ZDA«. Britanska vlada po teh podatkih sodeč, še vedno računa na grupaeljo Kasavubu - Mobutu.

Novice iz Konga govore o naporih Kasavubuja in Mobutuja, da pridobita najvidnejše predstavnik parlamenta, predvsem predsednika Kasonga, za svojo akcijo, da bi ji s tem dala legalni, ustavni videz. Hkrati pa poročajo, da so bila prekinjena tajna pogajanja med Combejem in Mobutujem o vzpostavitvi skupne vojaške fronte proti prištem premieru Lumumba. Do prekinitve je prišlo zato, ker je baje Combe zahteval, da mu leopoldvillski voditelji priznajo status »neodvisnega vodje« Katange. Pojavlja se torej nova nevarnost znotraj Konga samega, ki je toliko večja zlasti zato, ker doslej znana nova ameriška sta-

Telegram sovjetskih in ameriških strokovnjakov Visoki gostje na Litijskem karnevalu

Novica, da bodo na pustno nedeljo v Litiji izstrelili pravega živega človeka na Luno, je vzbudila živahne komentarje tudi pri

ameriških in sovjetskih strokovnjakih, ki nikakor ne morejo razumeti, da so jih litijski strokovnjaki prehiteli.

Zato so poslali v Litijo brzojavko, da se bodo udeležili tega velikega dogodka, ki še ni bil zabeležen v našem veku.

V Litiji se na letošnji pustni karneval, ki bo v nedeljo, 12. februarja, že temeljito pripravljajo. Kljub vsem vohunskim poskusom številnih špiinov, ki so poskusili

vse, da bi izvedeli za tehnične priprave Litijskega, le-ti neboje izdati nobene svojih tajnosti.

Odbor za to veliko prireditvev sporoča, da bo zbirališče vseh udeležencev in maskiranih skupin na prostoru pred Gradbenikom in bencinsko črpalko od 13. do 14. ure.

Mogočen karnevalski sprevod bo odrl od bencinske črpalke mimo železniške postaje čez saviški most na Valvasorjev trg, kjer

bo posebna komisija ljubljanskega Turističnega društva ocenjevala nastopajoče.

Karnevalski sprevod se bo ustavljal na koškarskem igrišču.

Glavni dogodek tega zgodovinskega dne, namreč izstrelitev pravega živega človeka v vesolje, bo pa na spini ob Savi. Gledalci bodo imeli na razpolago prostor za opazovanje tega senzacionalnega prizora na litijskem mostu in na obeh straneh Save.

Vse tehnične priprave so že prispele v Litijo in je že vse nared, tako da bo ta nevsakdanji poskus, ki ga bodo napravili prav v Litiji, gotovo uspel. Za vse, ki bodo na pustno nedeljo prihiteli v Litijo, je vse pripravljeno.

Na svidenje v nedeljo v Litiji!

PROGRAM PREDAVANJ DELAJSKE UNIVERZE V TRBOVLJAH

V petek, 10. februarja 1961 ob 16. uri bo v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah predavanje »O DEVIZNI REFORMI«. — Predava dr. Hugo Skala, direktor devizne direkcije centralne Narodne banke v Ljubljani.

V četrtek, 16. febr. 1961 bo ob 18. uri v klubu Svobode Trbovlje II predavanje »O VTISIH S POTI PO ITALIJO« v okviru »Trih mladih«. Predava tovariš M. Roš, pomočnik direktorja I. ste univerze okraja Ljubljana. — Predavanje bodo spremljali diapozitivi.

RADI BI POVEČALI PROMET PRALNICE

Pralnica stanovanjske skupnosti Zagorje I opravlja zdaj na mesec usluge povprečno 56 gospodinjstvom in 6 gospodarskim organizacijam iz Zagorja ob Savi. Da bi pa povečali promet pralnice, ki je zdaj v povprečju okrog 100.000 din na mesec, bo stanovanjska skupnost Zagorje I uredila zbiralnici perila v samem Zagorju in v rudarskem središču Kisovec pri Zagorju.

GARANCIJSKE IZJAVE

Občinski ljudski odbor v Litiji je sklenil, da se splošnemu obrtnemu podjetju v Litiji izda poročna listina za 2,5 milijona dinarjev za najetje investicijskega posejila za nakup potrebnega tovornega avtomobila.

Dom na Jančah nad Litijo (749 m) postaja vse bolj priljubljena izletniška točka Litijskega in tudi ljubljanskega

Bodo tudi na Mlinšah uredili kino?

Da bi pričel tudi na Mlinšah poslovati kino, so priprave v polnem teku. Odbor SZDL in svetno društvo domačega kraja vodita te priprave in kaže, da bo namera postala resnica, kajti kinoaparaturu, ki jim jo je dodelil ObLO Zagorje, na Mlinšah že imajo. Kmetijska zadruga je pa obljubila, da bo kabina za filmsko aparaturu pravočasno zagotovljena, vendar so to obljubo po poznejših izjavah preložili na nedoločen čas.

Kinematografske predstave so v kraju zaželeni in potrebne, to še zlasti zaradi oddaljenosti Mlinš od mestnega centra, zato bi bilo prav, če bi krajevni činitelji to zamisel le uresničili.

Socialistična zveza in prosvetno

PRICETEK POUKA NA VEČERNI EKONOMSKI ŠOLI V ZAGORJU

V ponedeljek, 6. februarja, se je popoldne pričel v prostorih Industrijske rudarske šole v Zagorju ob Savi pouk v prvem letniku večerne ekonomske srednje šole.

A. F.

Izvolili za uspešnejše delo v SZDL sedem komisij, in sicer: komisijo za družbeno upravljanje, ideološko-vzgojno komisijo, komisijo za sodelovanje z društvi, komisijo za družbeno upravljanje žena, komisijo za vas ter komisijo za predloge in priporočila.

Izvolili so tudi odbor za izvedbo proslave 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov.

ZBORI STANOVALCEV

Na sestanku s predsedniki krajevnih organizacij SZDL iz hrastniškega centra so govorili o delu stanovanjskih skupnosti in o pripravi za volitve v nove hišne svete. Odbori krajevnih organizacij Socialistične zveze bodo pomagali hišnim svetom pripraviti zbornice stanovanj, ki bodo v občini v času od 20. do 28. februarja t. l.

Komisija za družbeno upravljanje bo v začetku prihodnjega meseca sklicala tridnevne seminarje za noveizvoljene člane hišnih svetov.

22 ČLANOV ZA KVALIFIKACIJO
V Tovarni usnja in krzna v Smartnem pri Litiji imajo tečaj za pridobitev visoke strokovne kvalifikacije. — Udeležuje se ga 22 kandidatov,

Na kratko po domovini

200 ASTRONOMOV BO OPAZOVALO PRI NAS SONČNI MRK

Popoln sončni mrk, ki bo viden v naših krajih v jutranjih urah 15. februarja, bo v naši državi opazovalo 200 domačin in tujih astronomov.

POMOČ ZIS ALŽIRSKIM BEGUNCEM

Zvezni izvršni svet se je odzval pozivu, izraženem v resoluciji za pomoč alžirskim beguncem v Tuniziji in Maroku, ter sklenil dati alžirskim beguncem v teh deželah v letošnjem letu pomoč v blagu in vrednosti 50 milijonov dinarjev.

NIŠ OBLJUBLJA 100.000 TELEVIZORJEV

Do 10. februarja bo prišel v RR zavodih v Nišu obratovati proizvodni trak za montažo televizorjev, ki bo omogočil veliko serijsko in cenejšo proizvodnjo televizijskih sprejemnikov po Philipsovi licenci.

Niš obljublja, da bo v letošnjem letu uveljavil na trg 100 tisoč televizorjev po ceni 135.000 in 160.000 din.

TAKSIJSKA LETALA NA REKI

Reško podjetje »Autotrans« je za letošnjo sezono kupilo 2 taksijski letali, kateri bosta na razpolago turistom na Jadranu. Letala bodo lahko pristajala na suhem in na vodi.

Potovanje z letalom bo trajalo od Reke do Dubrovnika le dve uri, medtem ko traja ista pot z ladjo 24 ur.

15 MILIJONOV PAROV ČEVLJEV »BOROVO«

Lansko leto je dal Kombinat Borovo na tržišče 12 milijonov parov obutve. Svojo proizvodnjo namerava ta kombinat povečati celo na 15 milijonov parov obutve letno.

Iz Borovega napovedujejo, da bodo v svojih prodajalnah, ki jih je 498 v državi, prodajali predvsem sodobno in ceneno obutvo.

Pevca Francelina ni več

Kdo ni poznal Piklovega Francelja, zastavonoše Svobode Trbovlje II, maršvega in discipliniranega pevca ter dobrega družinskega očeta.

Na večer jubileja mešanega pevskega zbora »Slavček«, v soboto, 4. februarja, je imel redno službo in se ni mogel udeležiti slavnostnega koncerta. Na svojem delovnem mestu se je smirno ponestril in za vedno je utihnil njegov glas v pevskem zboru Svobode II.

Svobodaši so izgubili v pokojniku dobrega in zvestega

člana. Poslednjič so se nad njegovim grobom zgrnile zastave društva Svoboda in sindikalnih organizacij, poslednjič so mu zapeli pevci

Francelja ni več, toda ostal bo spomin na njegovo delo v Svobodi in na njegovem delovnem mestu, kjer je vestno izpolnjeval svojo službo.

Naj mu bo lahka domača zemlja, njegovi družini pa naše iskreno sožalje!

Upravni odbor DPD Svobode II in mešani pevski zbor

Program dela

Na seji komisije za sodelovanje SZDL z organizacijami in društvi pri občinskem odboru Socialistične zveze v Hrastniku so sestavili program dela za leto 1961. Program je obširen in konkreten ter predvideva tesno sodelovanje z organizacijami in društvi. Zelo važna naloga, ki so jo prevzeli člani komisije, je krepitev občinskega vodstva ter analiza dela posameznih društev in organizacij. Skupno s kadrovsko komisijo bodo napravili tudi pregled vseh kadrov v društvih in organizacijah.

Člani komisije so nadalje ob tej priložnosti razpravljali o finaniranju organizacij in društev v letošnjem letu ter sklenili, da izvršni odbor občinskega odbora SZDL ponovno obravnava to vprašanje in da se potrebna sredstva še nadalje zbirajo v skupnem skladu občinskega odbora Socialistične zveze. Iz sklada se pod enakimi merili dodeljujejo dotacije organizacijam in društvom, kar pa ne

bi bilo zagotovljeno, če bi bile posamezne organizacije oziroma društva navezana samo na podporo podjetij.

Delavska univerza na Senovem

Delavska univerza na Senovem je prišla z večerno izpopolnjevalno šolo. Slušatelji so se razdelili v dve skupini, in sicer: I. in drugi razred gimnazije skupaj, III. in IV. razred pa skupaj.

To večerno šolo obiskuje precej senovskih delavcev. Da so le-ti željni znanja, je videti po številu slušateljev šole. V prvi skupini je 28 slušateljev, v drugi pa 43, ki

redno obiskujejo pouk. Da se pri učenju vsi trudijo, ni treba poudarjati, ker vsi vedo, da jim bo znanje v korist za nadaljnje življenje in delo.

Delavska univerza naj bi organizirala predavanja tudi za ostale prebivalce, da bi se čim bolj seznanili z napredkom današnjega časa.

ZVEDELI SMO...

SPREJETI NOVI ODLOKI

Na 23. skupni seji ObLO Litija, v torek, 31. januarja, so sprejeli odlok o obveznem cepitju proti svinjski kugi na osnovi odredbe o množičnih veterinarskih ukrepih, ki se opravlja na stroške lastnikov svinj. Odlok je bilo treba sprejeti, ker se je preteklo leto na območju občine pojavila svinjska kuga, ki je še sedaj med divjimi prašiči.

Poleg tega so na seji sprejeli odloke o minimalnih agrotehničnih ukrepih za travništvo in deteljišča, o začasnem izplačevanju povzanih plač uslužbencev prosvetnih zavodov od 1. januarja dalje ter odlok o ustanovitvi občinskega cestnega sklada.

PUSTOVANJE V RADEČAH

Kot vsako leto, tako se tudi letos v Radečah skrbno pripravljajo na tradicionalno pustovanje, TVD Partizan v Radečah bo v soboto in naslednji terek priredil pustno ranjanje v kraju ob izbiri najlepših mask. Skrbno pripravljena deko-

racija plesne dvorane in veselo razpoloženje ljudi bo prav gotovo privabilo na to vsakoletno zabavo veliko število domačinov in okoličanov.

Poseben odbor pa pripravlja Radečanom veliko presenečenje za pustno sredo. Organizirali bodo namreč pokopavanje »Kurenta« ob spremljavi skoraj 80 mask, z vozili in godbo. Pogrebni sprevod bo krenil ob 3. uri popoldne ob Savskega mostu proti mestu, kjer bodo na trgu »pogrebne« ceremonije, nato pa bo sprevod nadaljeval pot mimo doma Svobode preko Ljudskega mostu v Papirnico. Tu se bo sprevod tudi končal.

Organizatorji trdijo, da bo letošnji pustni sprevod boljši, kot so bili vsi dosedanjí; in da bo žal vsakomur, ki ga bo zamudil.

DELALI BODO V SEDMIM KOMISIJAH

Na zadnji seji izvršnega odbora SZDL Litija so razpravljali o zaključkih občinske konference Socialistične zveze ter med drugim

1

2

3

4

5

RUDAR

Perspektive in razvoj rudnika Trbovlje - Hrastnik

ŠE GA BODO KOPALI

Razgovor z direktorjem rudnika Stankom Dolancem

Uspehi, ki so jih dosegli trboveljski in hrastniški rudarji v lanskem letu, so dali uredništvu našega lista vzpodbudo, da se je odločilo zaprositi direktorja rudnika Trbovlje-Hrastnik, Stanka Dolanca, da odgovori na nekaj vprašanj, tako da bodo tudi ostali bralci Zaslavskega tednika seznanjeni s perspektivami in bodočnostjo tega velikega rudnika.

Tovariš Stanko Dolanc je prav rad odgovoril na zastavljena vprašanja.

- KAKO BO S PROIZVODNJO V NASLEDNJIH LETIH?

Na našem rudniku je bilo v zadnjem času mnogo razprav, predvsem o življenjski dobi premogovnika, zlasti obrata Trbovlje. Rečem lahko, da je zalog premoga še dovolj. Ugotovitve o zalogah premogovnih substanc so na vseh produktivnih obratih zelo zadovoljive. Premogovne zaloge je ugotovil Geološki zavod iz Ljubljane in znašajo preko 60 milijonov ton ter so tudi potrjene po pristojnih organih.

Ravno te ugotovitve so služile vodstvu podjetja za sestavo 20-letnega perspektivnega načrta, ki prikazuje, da se bo proizvodnja premoga do leta 1970 zviševala in prišla tedaj na 1.165.000 ton letno, kasneje se bo pa zniževala in bi prišla proizvodnja premoga do leta 1980 na 1.090.000 ton.

S temi količinami bi eksploatirali razpoložljive zaloge premoga v naslednjih dveh desetletjih. Prav gotovo se bo pa v posameznih obratih proizvodnja po količini menjala. Ob tem je razveseljujoče dejstvo, da ni bilo treba planirati večjega števila delovne sile, ker bo pridobivanje premoga močnejše povečati z večjo storilnostjo. Nasprotno - potreba delovne sile se bo zmanjšala, ne pa povečala.

- KAKO JE S PRESKRBO JAMSKEGA LESA?

Eno izmed najtežavnejših vprašanj za rudnik je nedvomno preskrba potrebnega jamskega lesa. Ravno preskrba z jamskim lesom v zadnjem desetletju ni bila zadovoljiva, sedaj pa je postal ta problem kritičen. Za nemoten razvoj del v jami je po izkustvih nujno potrebno, da ima rudnik zalogo jamskega lesa vsaj za dva meseca, in to predvsem iz razloga, da se primerno posuši, nadalje da je mogoče jamo oskrbovati s potrebnimi dimenzijami tega lesa. Danes je pa položaj tak, da rudniki dobivajo les mnogokrat popolnoma svež in ga morajo - ker ni zalog - takšnega uporabljati. Vse to pa povzroča težavnejše delo in težavnejše manipulacije z lesom v tesnih jamskih prostorih, razen tega se ga tudi več porabi, ker surov les nima tako velike držljivosti kot posušen. Tudi naraščajoče cene jamskega lesa so povzročale našemu rudniku kot ostalim premogovnikom vedno večje finančne težave, to še zlasti, ker so cene premoga limitirane, posamezniki lesa pa zahtevajo za les višje cene.

- KAKO JE NAMESTO LESA Z UVAJANJEM JAMSKIH ŽELEZNIH STOJK?

Znaten prihranek na jamskem lesu in z njim v celotnem finanč-

nem gospodarstvu rudnika je seveda uvajanje in uporaba železnega jamskega podpora, namreč železnih jamskih stojk in stropnikov namesto lesenih. Ko je rudnik pred leti začel uporabljati prve železne stojke, jih je bilo komaj 200. Rudarji so spočetka z negotovanjem sprejeli to novost v jami in neradi delali na deloviščih, kjer so se uvažale železne jamske stojke. Prve stojke te vrste so bile uvožene iz inozemstva, in sicer od avstrijske družbe »Alpine Montan« - vse bolj so se pa nato začele uvažati domače jamske železne stojke tipa »Valenti«, izdelane Sirojne tovarne v Trbovljah, ki so se pokazale znatno boljše kot uvožene. Danes uporablja rudnik zraven ostalega oporja v jami okrog 3500 jamskih stojk, od katerih je 80 odstotkov domačega izdelka.

Uvajanje železnih stojk na našem rudniku je gospodarsko zelo pozitivno. Pred tem je bilo treba za pridobitev 1000 ton premoga okoli 50 kubičnih metrov jamskega lesa, sedaj ga je pa treba le 34 kubičnih metrov za pridobitev te količine premoga. Tako smo na primer lansko leto prihranili 16 tisoč kubičnih metrov jamskega lesa.

V načrtu je kajpak, da uporabljamo železne jamske stojke in ostalo železno oporje v večjem obsegu, vendar se tu porajajo finančne težave, ker so take stojke ob nakupu drage.

- KAKO JE S FINANČNIMI PROBLEMI RUDNIKA?

Spričo izdanih predpisov glede uporabe obratnih sredstev, je imelo tudi naše podjetje lansko leto finančne težave, predvsem zaradi tega, ker so večji odjemalci premoga z večjimi zakasnitvami plačevali račune, ker so jih zadevni predpisi prav tako zadeli. Ker je proizvodnja premoga v zadnjih treh letih porasla za 20 odstotkov vrednosti in so bila deljena obratna sredstva znatno prenizka, je bil rudnik prisiljen, da zaprosi za dodatna obratna sredstva. Iz svojih skladov pa naše podjetje obratnih sredstev ne more povečati, ker so ti majhni.

- KAKO JE Z BODOČIMI INVESTICIJAMI IN GRADNJO NOVE SEPARACIJE?

V naslednjih letih stoji pred rudnikom med glavnimi investicijami predvsem zgraditev nove separacije, nadalje poglobitev jaska na Ojstrem in preskrba novega izvoznega stroja za pripravljalna in odpiralna dela novih

premogovnih slojev in jamskih obzorij. Mimo tega je potrebno, da še letos pričenemo z intenzivnimi raziskovanji, tako na obratu v Trbovljah, zlasti pa na predelu Hrastnika. Z izvršitvijo te naloge, namreč da bomo vprašanje raziskovanja in odpiranja jam sprosti reševali, je zagotovljena izvedba naših zadanih proizvodnih nalog, kakor že prej rečeno.

Z izgradnjo nove separacije pa hočemo v glavnem doseči naslednje:

1. da zagotovimo nemoteno obratovanje rudnika, ker je sedanja separacija zelo izrabljena, saj je stara že preko 50 let; 2. da z izgradnjo tega objekta povečamo kapacitete pralne premoga; 3. da z novo separacijo z izboljšanjem klasifikacije premoga dosežemo njegovo boljše kvaliteto in povečanje sortimana premoga (metalurški premog); 4. da tedaj izkor-

istimo tudi odpadni premog, tako imenovani »mulj«, da le-ta ne bo več uhajal v Savo in s tem očištimostjo to reko odpadnih voda iz separacije.

Predvideno naj bi bila nova separacija dograjena do konca leta 1964 - seveda s predpostavko, da nam bo odobreno potrebno investicijsko posojilo, za katero bo podjetje prosilo pri Jugoslovanski investicijski banki, ki je razpisala 45. konkurz.

Za izvedbo vseh nalog rudnika kakor tudi za povečanje proizvodnje premoga, je zgraditev nove separacije več kot nujna. Z uvedbo ekonomskih enot na rudniku bo naloga glede povečanja proizvodnje izvedljiva, treba bo pa rešiti zadovoljivo tudi to vprašanje - je zaključil svoje pripovedovanje tovariš direktor, Stanko Dolanc.

Stane Suštar

Reševalna ekipa trboveljskih rudarjev na oddaji »Poznaš svoj domači kraj?«, 5. januarja letos v Delavskem domu v Trbovljah

Upravni odbor Rudnika Trbovlje - Hrastnik v letu 1960/61

Izobrazba je prvi pogoj za nov način dela

Izkušnje so pokazale, da je strokovna izobrazba in izpopolnitev kadrov eden izmed glavnih pogojev za nemoteno in uspešno proizvodnjo. Zaradi tega se štipendiranje in izobrazbi članov kolektiva posveča iz leta v leto vedno večjo pozornost. Izobrazba je prvi pogoj za novi način dela na rudniku in za njegovo mehanizacijo. Sodobni način pridobivanja premoga terja tudi večje število vodilnih delavcev, zato vlaga podjetje velika denarna sredstva za njihovo štipendiranje. To dokazuje naslednji pregled:

Na Univerzi ima rudnik 24 študentov, na Tehniški srednji šoli pa 43. Razen tega skrbi podjetje za izobraževanje in vzgojo 180 vajencev raznih strok. Vsi ti kadri se bodo postopno vključili v proizvodnjo do 1965. leta.

Pohvale vredno je tudi to, da rudnik ne skrbi samo za izobrazbo kadra tistih strok, ki ga potrebuje sam v proizvodnji, temveč štipendira tudi tiste, ki bodo s svojim delom koristili članom kolektiva in ostalim v komunah Trbovlje in Hrastnik, kot na primer zdravnik splošne prakse, stomatolog, zobne tehnike itd.

Da bi študenti v predvidenem času skončali svoj študij, je podjetje stalno v stiku z univerzo ter vodstvu drugih srednjih in nižjih sol. Prav tako skliče uprava rudnika vsako leto ob semestralskih počitnicah in ob koncu šolskega leta skupni sestanek študentov in dijakov, kjer se pogovorijo o šolskem napredku in morebitnih težavah, na katere najeto štipendisti pri učenju.

Tak medsebojen kontakt je v zadnjem času rodil lepe rezultate, saj se štipendisti marljivo oprejemajo učenja.

Franc Šiber

Obsežno delo delavske univerze

Program Delavske univerze v Trbovljah je bil v zadnjih mesecih izredno bogat. Predvsem na gospodarskem področju ter zunanji in notranji politiki. V prihodnjih mesecih pa obsega ta načrt tudi predavanja in seminarje s področja stanovanjske skupnosti, hišnih svetov, znanosti, glasbe, filmske vzgoje, strokovnega šolstva in reforme šolstva. - Ker so vse gospodarske organizacije izdelale programe za celo koledarsko leto, je nujno, da to napravi tudi Delavska univerza, in ne kot do sedaj od meseca septembra do naslednjega septembra.

-ar

Problemi proizvodnje premoga v januarju 1961

Pridobivanje premoga v letošnjem januarju poteka normalno. Povprečna proizvodnja v januarju letos je bila znatno višja od lanskega povprečja v istem mesecu. To velja tudi za jamske, obratne in rudniške storitve.

Proizvodni proces se razvija v naslednjih poljih in pogojih: Celov v spodnjem VII polju na etaži 275/8 je končalo s svojim

napredovanjem na predvideni meji varnostnega stebra, ki varuje glavne prevozne poti na Savskem obzorju. Z odkopavanjem spodnje, nižje etaže se je pričelo že pred končanjem odkopavanja zgornje etaže. Pogoji dela na novem čelu, ki je za 30 m krajši od starega, so dobri, ker se še niso pojavili odkopni pritiski.

Celov v zgornjem VII. polju v talninskem predelu normalno napreduje s polnim suhim zasipavanjem. Pripravljalna dela, ki so dve etaži nižje, so trenutno otežena zaradi velikih hribovskih pritiskov, ki so se pojavili, ker se je tem delom čelo približalo. V starih delih zgornje etaže se pojavlja ogrevanje, ki zahteva stalni nadzor.

Celov v Lakonci na etaži 308 napreduje dvokrilno v dveh smerih in se na obe strani polno pnevmatsko zasipava. Širina čela, ki je bila v decembru do 20 m, se je v januarju letos zožila na vzhodnem delu na širino proge, vzhodno ko se je čelo v zahodnem krilu tudi v januarju zožilo od 30 na 24 m. Trenutno poteka v polju pod zasipnimi bunkerji montaža novega zasipnega stroja za hitrejšo in ekonomičnejšo zasipavanje. Ker se pojavlja na čelu na vzhodnem delu dolomit v talnini v previsu, bo odkopavanje terjalo posebno pazljivost.

Na čelu v Plesko polje na etaži 260/1, kjer so vgrajeni močni novi poljski dvoveržni transporterji za odvoz premoga, dosega rudarji dobre storitve. Prestavljanje transporterjev ne ovira sedanjega ciklusa del. Talna voda na dolomitni strani čela ovira delo, ker ne dovoljuje normalnih višin čela. Ker je konec meseca januarja čelo zadelo na prvo prečnico, so pri odkopavanju nastale težave zaradi usedanja gramoza.

V teku januarja se je transport premoga preusmeril iz centralnega na feriferni severovzhodni jasek, ki bo služil odkopavanju do konca etaže. Ko bo čelo prišlo na

drugo prečnico, bodo že pričeli s pripravi nižje etaže iz centralnega jaska. Na tem čelu delajo tudi poizkuse podpiranja delovnih širokočelnih odkopa z jeklenimi stropnicami, vložnimi vzporedno s čelom. Celov se trenutno v celoti zarušava, vendar bo treba izvesti priprave, ki bodo omogočile pnevmatsko zasipavanje predelov čela, ki bodo prišli pod premog.

Celov v Tereziji II. polju napreduje enokrilno v dolžini 80 m z delnim zasipavanjem krovninskega predela. Konec meseca januarja je čelo prešlo diagonalno preko bivše transportne proge.

Priprave novih etaž potekajo v podaljški Plesko polja in v poljih Neža II (jug in sever). V Karolini polju se odpira nova pot proti sipalniku, ker se je v stari pojavil ogenj. Dela pri prelaganju Savskega rova med jaskom III in VII dobro napredujejo in je konec del predviden v začetku druge polovice leta. Odpiranje zgornjega Plesko polja na višini 330 kakor tudi raziskave slojišča v Plesko polju 290 pa tečejo v počasnejšem tempu, kot smo pričakovali.

A-kopa v Hrastniku se je odkopavala na etaži IV/9 s prečnimi odkopi zaradi ožine sloja v najvzhodnejšem delu polja. Normalno odkopavanje so ovirali pojavi metana, separatno zračenje. delovišč in težavna dostava jamskega lesa. Trenutno so na etaži sanacijska dela, t.j. dviganje zruška odkopa, ki je nastal ob prehodu del iz prečnega v širokočelno odkopavanje zaradi nepričakovanih močnih hribovskih pritiskov. Zaradi priprave premoga za krovinno v lesni proggi sta bili začeti in končani na etaži dve raziskovalni proggi proti jugu, kjer je bil ugotovljen tanjši premogovni sloj za že znanim slojem.

Odpiralna dela na VII. obzorju tega polja so pa trčila v prelomnico z vodonosnimi litavskimi apnenici. Zaradi pojave vode v tej prelomnici smo nadaljnja odpiralna in raziskovalna dela v tem

polju začasno ustavili. Nadaljevali jih bomo, ko bo urejeno črpalnišče vode na VII. obzorju.

V Južnem polju so v januarju širokočelno odkopavali skrajni zahodni del slojišča na etaži IV/6 v smeri jug-sever v dolžini 80 m in to v talninski hribini. Ob končanju je pri obračanju čela v smer zahod-vzhod nastal s talninske strani ob skrajni meji s talnino ob drsnih ploskvah močan pritisk in premik, ki je delno zarušil stari širokočelni odkop. Novo čelo, ki so ga zastavili v zračnem kanalu starega čela, bo napredovalo v smeri zahod-vzhod v dolžini 60 m s polnim rušenjem in kompletnim železnim podporjem.

Trenutno se vzpostavlja zveza iz nove etaže z lesnim vpadnikom, ki bo omogočila lažjo dostavo jamskega lesa na etažo.

Celov v D-polju na etaži IV/7 je bilo v teku meseca januarja končano na umetni meji z vzhodnim krilom Južnega polja. Trenutno so v teku v polju priprave za zastavlitev nove etaže IV/8. Pred začetkom te etaže so v celoti preizdali presipni jasek in deloma izogib na V. obzorju. Da bi bile priprave prej končane in da bi dosegli nemoteno odkopavanje v tem polju, bomo pregledali proge starih raziskovalnih del na V. obzorju, ki potekajo vzhodno od tega polja. Ta proga bo služila tedaj, če je prehodna, za potrebne priprave naslednjih etaž.

Celov v D-kopi na etaži IV/8 je bilo potrebno zaradi spremembe konfiguracije preobrniti tako, da smo prvotno smer spremenili. - Polno zasipavanje je prešlo v polno zarušavanje. Odkopavanje je ovirano zaradi dotoka vode v talnem delu sloja.

V Kotnem polju so napravili na V. obzorju permanenzacijo proge proti vzhodu. Konec meseca so tudi začeli z raziskavo najvzhodnejšega dela Kotnega polja, ki sega že v območje jamskega obrata Dola.

Posepešeno odpiramo VII. obzorje proti Južnemu polju in proboj

zveze proti strojnemu jasku na Savskem obzorju.

V Zahodnem polju jame Ojstro odkopavajo zahodno krilo na etaži II/1. Ker se bliža čelo prečnice, je bilo treba napraviti v krovninskem delu polja novo zračno pot, ki bo služila potem, ko bo zračenje preusmerjeno na vzhodni presipni jasek. V drugi polovici meseca januarja se je pričela pojavljati voda v krovninskem delu, vendar še v manjših količinah. V vzhodnem delu je pripravila izvozne proge končana, medtem ko se priprava lesne proge pospešeno nadaljuje.

V južnem skladu odkopavajo vzhodno krilo na etaži II/4. Naglo žirjenje etaže proti krovnini in voda nad transportno progo je ovirala hitrejši napredek čela. V zahodnem delu tega polja še nadalje opravljajo sanacijska dela na etaži II/3, kjer odkopavajo s prečnimi odkopi ostanke premoga, ki so ostali zaradi zelo močnih vodnih vdorov.

V ABC-polju na etaži XIV/2 so napravili zaključna dela. Normalni odkopi so se razvili na novi XIV/3 etaži. Ker je to zadnja etaža, ki je odprta s sedanjim vpadnikom, so pričeli z odpiralnimi deli, ki bodo zajela sloje vseh treh sektorjev do globine XIV/7 etaže, to je do starih del. Na površinskem kopu Blate smo zastavili novo etažo na višini 430.

V jami Dol odkopavajo strmo slojišče pod višino 570 hkrati na treh etažah po širokočelni metodi z istočasno pripravo dveh spodnjih etaž. Konec meseca januarja so prišli na sistem priprav samo vsake druge etaže.

Na površinskem kopu v Trbovljah so vremenske nepravilne v predhodnih mesecih povzročile premike velikih zemeljskih gmot vse od kote 415 do 460 ter povzročajo hitro dvigovanje tal na etažah 415 in 434, kar zelo ovira normalno obratovanje tudi ob boljšem vremenu.

Inž. L. F.

Pozornost novim oblikam dela

Novoizvoljeno vodstvo mladine na Rudniku Trbovlje - Hrastnik je na svoji seji izčrpno razpravljalo o novih oblikah dela z mladino. Predvsem so na seji poudarili potrebo načrtniške vzgoje mladinskih kadrov za uspešno delo v aktivnih mladine. Tako je rudniški komite LMS organiziral predavanja mladi: Mladinska organizacija in mladji proizvajalec, Klub mladih proizvajalcev in Sistem šolstva.

Klub mladih proizvajalcev je priredil razgovor o vprašanju delitve dohodka v podjetju ter o pomenu ekonomskih enot. V prihodnje bodo mladinci organizirali več razgovorov o vprašanju organizacije dela. Mladina bo obravnavala plan podjetja in organizirala debatni klub.

S sredstvi, ki so si jih sami ustvarili, so mladinci Jamskega obrata Trbovlje priredili ekskurzijo v Videm-Krško, kjer so si ogledali tovarno celuloze in roto papirja. Ob zaključku tega obiska se je razvil živahen razgovor o delu in nalogah ljudske mladine v obeh podjetjih.

Popoldne so si izletniki iz Trbovelj ogledali oziroma obiskali Glavni štab mladinskih delovnih brigad na Otočcu, nadalje priredili zabavni večer v Medijskih toplih na Izlah. Mladinska aktivna na rudniški separaciji in dnevnem kopu Dobrna sta organizirala skupno ekskurzijo v Železarno Štore,

toda mladine železarne žal ni bilo na razgovor.

Pred dnevi je imela mladina rudnika v gosteh mladino Elektrarne Trbovlje, ki si je ogledala potek pridobivanja premoga na jamskih širokih čelih.

Po ogledu so imeli mladinci obeh podjetij skupni razgovor, na katerem so se pomenili o tesnejšem medsebojnem sodelovanju.

C. U.

Za smeh

Moja mera na oko se je najbrž spremenila

Decentralizacija sindikalnega dela na rudniku

Ze lanske leto so na Rudniku Trbovlje - Hrastnik pričeli razpravljati o decentralizaciji sindikalne organizacije, t. j. o prenosu pristojnosti na dosežanje odbore po obratih. Vzporedno s tem so govorili, da bi po obratih v okviru ekonomskih enot organizirali samostojne sindikalne podružnice, za celoten rudnik bi pa formalni osrednji rudniški sindikalni odbor ter določeno vodstvo za posamezna področja komun. To pa glede na to, da bi ti odbori na posameznih področjih koordinirali delovanje podružnic za posamezno komun.

Pred letošnjimi občinskimi zbori so ponovno pričeli obravnavati decentralizacijo sindikalnega dela, namreč formiranje sindikalnih podružnic po obratih oziroma v ekonomskih enotah.

Pred kratkim je bil pri ObSS Trbovlje poseben posvet, ki so se ga udeležili zastopniki sindikalne podružnice rudarjev v Hrastniku in sindikalne podružnice v Trbovljah, kjer je bil navzoč tudi tajnik okrajnega sindikalnega sveta.

Na tem posvetovanju so bila v ospredju naslednja vprašanja:

RUDAR PETJE ODPUSČEN IZ SLUŽBE

Rudar Petje je bil leta 1932 na rudniku odpuščen. Takrat je delal na obratu Terezija. Drugi dan po odpustu sedi Petje pred obratno pisarno in zagleda obratovodjo, da gre proti njemu. Ko pride ta do njega, prične Petja bežati.

Obratovodja: - Petje, zakaj pa bežiš?

Petje: - Bojim se, da me boste spet vzeli v delo!

Rudar Petje je bil spet sprejet v službo.

PETJE SE VRACA S SEJMA

Sosed: - Petje, od kod pa prihajaš?

Petje: - Na sejmu sem bil in sem kupil čevlje.

Sosed: - Kako pa to, Petje, da imaš dva leva čevlja?

Petje: - Veš, ni bilo časa za izbiranje, drugače bi me še kdo videl.

Nekaj o delu samoupravnih organov RTH

Vzgoji kadrov vso pozornost

Pospešen gospodarski razvoj nujno terja hkrati tudi intenzivno delo samoupravnih organov v podjetju. To je razumljivo zlasti v večjih gospodarskih organizacijah, kakor na primer Rudnik Trbovlje - Hrastnik.

Centralni delavski svet, obratni delavski svet, upravni odbor in komisije delavskih svetov se vse čedalje bolj redno shajajo, da na svojih sejah rešujejo probleme, za katere so pristojni. - Z uvedbo obračunavanja proizvodnje in uspeha po ekonomskih enotah v drugi polovici lanskega leta se je zelo povišalo delo obratnih delavskih svetov. Razprave, ki so bile do nedavnega tuje tem delavskim svetom, so sedaj vedno bolj žive in konkretne. Ekonomski problemi prinašajo vedno več koristnih predlogov. Vedno več je glasov, da bi obratni delavski svet dobili več pravic pri delitvi dohodka znotraj ekonomske enote, ob sprejemanju novih delovnih moči, pri disciplinskih ukrepih in podobno. Sicer je pa to popolnoma logična posledica razvoja našega delavskega samoupravljanja. - O vseh teh vprašanjih je upravni odbor podjetja že razpravljal na eni izmed svojih sej.

Na zadnji seji je centralni delavski svet z vso pozornostjo obravnaval nadaljnji razvoj gospodarskega rudnika. Sprejel je predlagani proizvodni načrt za leto 1961, ki določa pridobitev 1 milijona ton premoga. Razen tega je delavski svet na svojem zasedanju zelo kritično obravnaval predvidena investicijska dela v tem letu. Razumljivo je, da je potreba za razne gradnje in nakup potrebnih oprem dosti več, kot to dopuščajo finančna sredstva podjetja. Kot skrbni upravljalci so člani delavskega sveta kakor tudi člani upravnega odbora na več sejah razpravljali o potrebnih nadaljnjih raziskavah terena glede zaloga premoga, da se na ta način zagotovi rudniku nemotena proizvodnja premoga v prihodnjih letih. Razveseljivo je tudi, da samoupravni organi vedno bolj kritično ocenjujejo vse storjene ukrepe in se že dolgo več ne zadovoljujejo samo s poslušanjem raznih tehničnih poročil, za katere bi po prečitanju enostavno glasovali.

Posebno skrb pa posveča vodstvo rudnika strokovni izobrazbi članov

1. formiranje sindikalnih podružnic v okviru ekonomskih enot;

2. formiranje sindikalnega organa za področje rudnika kot celote.

Glede prvega vprašanja, namreč formiranja sindikalnih podružnic, je bilo takoj doseženo soglasje. - Glede drugega vprašanja sta pa bili predloženi dve varianti, in sicer prvič, da se v okviru podjetja formira enoten, voljen rudniški sindikalni odbor, ki ga izvolijo delegati vseh sindikalnih podružnic na področju obeh občin oziroma celotnega rudnika.

Druga varianta pa je predvidevala razen osrednjega sindikalnega odbora še vmesen organ, namreč koordinacijske odbore za prilagoditev dela sindikalnih podružnic na področju ene občine, in to glede na enotno politiko obratov rudnika glede na enotno politiko v komun.

Vsaka izmed variant je imela svoje zagovornike, vendar je bilo na področju Trbovelj več mnenj za formiranje enotnega odbora sindikata, ki naj bi bil voljen za celotni rudnik, s podružnicami po obratih.

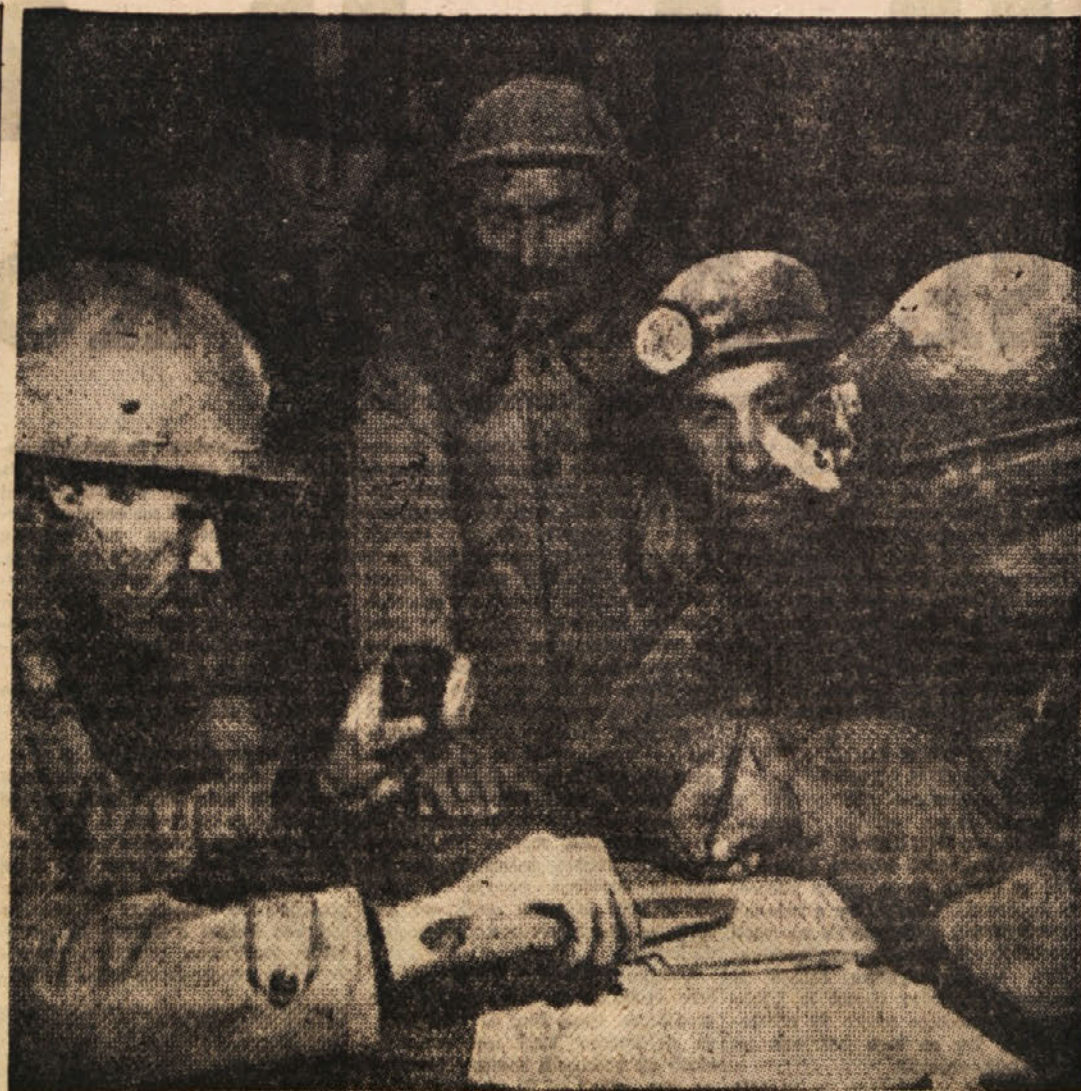
Ta oblika sindikalnega dela se tudi v celoti vzporeja s shemo organov delavskega samoupravljanja v okviru ekonomskih enot.

Taka oblika bi lahko v polni meri zagotavljala neposredni stik samostojnih sindikalnih podružnic s problematiko, ki se poraja v okviru ekonomske enote oziroma obrata. Imela naj bi boljši stik z organi samoupravljanja in s kolektivom kot nosilec upravljanja.

Po drugi varianti bi se pa formalni vmesni »prenosen« sindikalni organ, ki bi po eni strani samo podaljšal stik osrednjega sindikalnega organa s sindikalnimi podružnicami v okviru obratov oziroma s strani posameznih občinskih sindikalnih svetov. Kakor ta organ ni potreben za formiranje organa samoupravljanja, ki naj bi vsklajeval delo posameznih obratnih delavskih svetov, tako ni potrebe, da se oblikuje vmesni sindikalni organ.

Razen tega osrednjega sindikalnega odbora ne bo več navezan na en ali drug občinski sindikalni svet v Trbovljah ali Hrastniku, marveč bo imel zvezo le z Republiškim odborom sindikata rudarjev, metalurgov in kemične industrije in ob potrebi z okrajnim sindikalnim svetom.

Razpravo o tem vprašanju bodo sedaj prenesli po posameznih sindikalnih podružnicah in odborih na področju rudnika med celotno članstvo. - Prav bi bilo, da tudi članstvo pove svoje mnenje o razpravah, ki tečejo glede nove organizacijske sheme sindikalne organizacije na rudniku. T.

Zakaj uspehi pri izvrševanju proizvodnih nalog v letu 1960?

Uspeli so v letu 1959.

To znižanje stroškov je toliko bolj pomembno, če upoštevamo, da smo v tem letu plačevali jamski les, razstrelivo in mnogo drugega materiala dražje kot v letu 1959.

Da smo dosegli tak uspeh, je pripomoglo več čimilitelj; nekateri od teh so povsem objektivne narave. Značilno za uspeh v letu 1960 je že to, da se je proizvodnja premoga gibala med letom zelo enakomerno. Običajni padec proizvodnje v tretjem kvartalu, to velja zlasti za prevoz, zasip in separiranje, kjer se izgube, ki iz kateregakoli razloga kdaj nastanejo, kasneje ne dajo več nadomestiti. V prejšnjih letih so se obrati zaman trudili, da bi v zimskih mesecih nadomestili izgube v proizvodnji, ki so nastale v razdobju julij-september.

Rudnik je že pred leti spreminil načrt odkopavanja v jami. Od popolnega zapolnjevanja praznih prostorov s splavnim zasipom je podjetje prešlo najprej v Trbovljah in kasneje tudi v Hrastniku na rušenje odkopov in le delno zasipavanje odkopnih praznin. Ker so prišle sedaj v poštev le manjše prostornine, ki jih je treba zasuti, je bilo moč uvesti pnevmatično zasipanje z improviziranimi sredstvi.

Kombinacija rušenja odkopov in delnega zasipavanja pri istočasni uporabi jeklenega področja je terjala, da opustimo splavno zasipanje in preidemo k pnevmatskemu zasipanju. Za tak način smo uporabili obstoječe kompresorske naprave na naših obratih in doma izdelane zasipne aparate, ki imajo seveda omejeno zmogljivost in omejen akcijski radius. Vendar so te naprave pri omejenih zahtevah doslej večidel ustrezale, odpoveda pa tam, kjer je treba dnevno zasipati večje prostornine. V letu 1960 je prišlo do naključja, da so se potrebe po zasipanju odkopov, zlasti v hrastniških jamah, občutno zmanjšale, zaradi česar smo mogli z obstoječimi zasipnimi sredstvi zasipavati odkopane prostornine pri znatno večji hitrosti napredovanja odkopne fronte.

V Hrastniku smo dve jamski polji pripravili tako, da smo dobili več prijemališč za odkopavanje, s čimer smo nadalje uspeli povečati število odkopnih delovišč in pospešili napredovanje odkopne fronte.

V trboveljski jami smo imeli prej v eksploataciji običajno 10 do 12 odkopnih polj, ki so bila izmenoma v fazi pripravljanja ali pa v fazi odkopavanja. - Ko smo uvedli metodo kontinuirnega odkopavanja ob istočasnem pripravljanju jamskih polj, smo prišli do tega, da smo za isto količino proizvodnje zmanjšali število jamskih polj v letu 1960 na 6 polj.

Uspelo nam je torej koncentrirati odkopavanje na nekaj prijemališč. To je imelo za posledice

zmanjšanje potrebe po vzdrževanju jame in zmanjšanje režijskih del. Jamska storitev se je dvignila in proizvodni stroški so se znižali. Naj omenimo še en važni moment: v letu 1960 običajni vodni vdori na odkopih v ožsteki jami niso v toliki meri ovirali razvoja proizvodnje kot v prejšnjih letih. Vodstvu obrata je uspelo z delitvijo kritičnega zahodnega polja v sektor, kjer so pojavi vodnih vdorov pogostejši, in v sektor, kjer je verjetnost vdorov manjša, da se je nevarno območje zmanjšalo in smo na ta način lažje obvladali ovire, ki se porajajo ob enakomernem napredovanju odkopne fronte v takih pogojih.

To so bili na kratko glavni objektivni razlogi, ki so omogočili tak porast proizvodnje. Nič manjše vloge pa niso pri tem igrali organizacijski prijemli na samih obratih, zavzemanje posameznih delovnih skupin in brigad za čim večjo storitev in čim višjo proizvodnjo. Tako je vredno omeniti, da je bila v VII. polju trboveljskega obrata v letu 1960 transportna mehanizacija veliko bolj skrbno montirana in vzdrževana kot prejšnja leta, da je bilo zaradi tega pri izredno veliki dolžini transportnih poti mnogo manj izpadov proizvodnje kot v prejšnjem razdobju.

V obeh jamskih obratih je močno porasla odkopna storitev, ker so bila delovišča na širokih čelih vsakodnevno dobro pripravljena in organizirana: vedno delo pri prestavitvi transportne mehanizacije, pravočasno zrušenje odkopne, dobra odstrelitev premoga že pred pričetkom dela produktivne izmene, dobro organizirana dostava jamskega lesa - vse to je pripomoglo, da so produktivne posadke širokih čel uspelo dati več premoga kot prejšnja leta.

Večje zahteve so bile naložene v lanskem letu tudi posadkam pri prevozu in na separaciji, ki so z dobrim zavzemanjem za delo pripomogle, da se je ves glavni prevoz razvijal tako, da so bile potrebe po praznih vozikih na odkopnih oddelkih zadovoljene. - Na obeh hrastniških jaskih smo dosegli prevozne številke, ki do sedaj še niso bile poznane.

Prav tako je separacija obratovala s svojo polno zmogljivostjo in uspela v težnji, da ustreže zahtevam proizvodnih obratov. Tarifna politika v podjetju, ki jo je sprejel delavski svet in ki je šla za tem, da se čimveč delovnih mest nagraduje po učinku, je mnogo pripomogla, da je zainteresirala vsakega posameznega člana kolektiva in posamezne skupine kolektiva za kar največjo storitev in za kar največjo proizvodnjo. Razširilo se je nagradjevanje s premiranjem skoro povsod tam, kjer ni bilo mogoče dela normirati oziroma akordirati. To je vzbudilo zainteresiranost kolektiva in posameznikov za kar največje zavzemanje, to je pripomoglo, da je bila organizacija dela izpopolnjena, to je pripomoglo, da smo dosegli »rekorde« na posameznih prevoznih napravah (hrastniški jašek) itd. In uspehi podjetja, ki gredo v dobro tako kolektivu kot celotni družbi, niso izostali.

Ing. Vinko Preželj

Stanovanjski problemi na rudniku Trbovlje Hrastnik

Določiti večji znesek za naplačilo

Na področju rudnika v Hrastniku je občutno pomanjkanje stanovanj za delavce in uslužbence podjetja.

Rudnik sicer vlaga vsa razpoložljiva sredstva za gradnjo novih

stanovanj, vendar kljub temu ne more ublažiti stanovanjske stiske.

Po osvoboditvi je rudnik zgradil na področju Hrastnika 288 sodobnih družinskih stanovanj. Tako je danes v kraju skupno 768 rudniških stanovanj. Če ob tem upoštevamo, da je v teh stanovanjih še 249 upokojevcev, ima rudnik praktično za svoje delavce na razpolago le 519 stanovanj, kar je pri staležu 1163 delavcev in uslužbencev občutno premalo.

Stanovanjska komisija rudniškega obrata v Hrastniku ima v takšnih pogojih zelo težavno delo, kako razdeliti stanovanja najbolj upravičeni, saj je za stanovanje vloženih 290 prošenj.

Lani je rudnik dogradil 20-stanovanjski blok, v katerega pa je podjetje moralo vseliti stranke iz dveh stanovanjskih barak, ki se morajo porušiti.

Na področju Hrastnika ima podjetje še 9-stanovanjskih barak s skupno 30 stanovalci. Te barake bo treba podreti, stranke pa preseliti v druga stanovanja.

Letos bo rudnik pričel graditi 3 stolpnice, vsako po 20 stanovanj, vendar bo to vse premalo, če upoštevamo, da je takih prosičev 290. Na drugi strani pa mora podjetje prevažati na delo v rudnik preko 300 delavcev z avtobusi, kar občutno obremenjuje podjetje. Razen tega pa se delavci s periferije povečini ukvarjajo doma še s kmetijstvom, kar zmanjšuje njihovo zmogljivost za delo v rudniku.

Vsekakor bo treba dobiti večja sredstva za gradnjo stanovanj na rudniku, če hočemo ustreči vsem potrebam. Zato je delavski svet podjetja na svojem zasedanju sklenil, da delavci lahko sami vlagajo sredstva za gradnjo stanovanj s tem, da z vplačili pridobijo pravico do stanovanja. Kot naplačilo je določen najmanjši znesek 100.000 din. Menimo, da je ta znesek premajhen, če pomislimo, da stane eno stanovanje 2 do 3 milijone dinarjev; gre namreč za to, da pri takem načinu dosega stanovanjske pravice stanovanjska komisija ne more upoštevati najbolj upravičenih prosičev za stanovanje, ker imajo tu prednost predplačniki.

Potrebno bi torej bilo, da se za naplačilo določi višji znesek, kar bi bilo vsekakor bolj pravično.

A. Z.

Teden varnosti 1960 v Trbovljah: razstava dokumentarnih slik, različnih sredstev in grafičkov v veliki veži Delavskega doma

„Očka, vrni se zdrav domov“

Problemi varnosti pri delu

Razvoj higiensko-tehničnega varstva v podjetju zajema širša področja, ne samo zaščito človeka, temveč zahteva zaradi njega poznavanje tehnološkega procesa. Pri tem procesu pa posebej spoznavanje s tistimi momenti dela, kjer je to posebno nevarno. Spoznavanje in obravnavanje vseh tistih delovnih mest v podjetju, kjer nesreče lahko ogrožajo človeka ali pa imetje, ki je vsem zaupano, se pa pogosto žal zanemarija. Dolžnost slehernega člana kolektiva je pa vendar, da pozna svoje delovno mesto, da upošteva vse varnostne mere in da na morebitne nepravilnosti in nevarnosti opominja ostale.

Kako je to potrebno, nam pričajo analize nezgod, zgubljeni delovni dnevi ter plačevanje večjih socialnih prispevkov in odškodnin.

Za učinkovito borbo proti nezgodam v proizvodnji je nujna registracija, evidenca in proučevanje vsega tega. Na rudniku registrirajo vse nezgode v proizvodnji, če so terjale izgubo delovnih dni ali ne. Prijavo o nezgodi je dolžan napraviti ponesrečeni in po potrebi to dokazati s pričami.

Proučevanje nezgod ima značaj tehnične preiskave in statistične obdelave.

Rudnik Trbovlje-Hrastnik ima 10 obratov. V letu 1960 pa je bilo pri njih naslednje število nezgod in izpadlih delovnih dni zaradi teh:

	Nezgode				
	smrtne	ostale	na poti	skupaj	izpadli del. dnevi
Obrat Trbovlje	—	586	5	591	8.169
Obrat Hrastnik	—	635	12	647	6.405
Obrat Dobrna-Neža	—	60	2	62	893
Obrat Separacija	—	107	6	113	1.647
Zunanji obrat	—	87	5	92	1.450
Obrat SRD	1	47	5	53	593
Obrat Dol	—	63	1	64	891
Odd. za rud. gradnje	1	53	—	54	418
Dn. kop Blate	—	19	—	19	186
Uprava rudnika	—	2	1	3	68
Skupaj	2	1659	37	1698	20.720

Nesreče pri delu in na poti v službo in domov v primerjavi z letom 1959:

Leto	Stev. zaposl.	Nesreče pri delu in na poti	% nesreč na 100
1959	4009	2	41,26
1960	4014	2	41,38

V letu 1960 je bilo torej 9 nesreč več kot v letu 1959. To povečanje gre na račun jamskih obratov, in to na nesreče pri delu v 7 primerih in v 2 primerih na nezgodi na poti na delo oziroma domov.

Zaradi nezgod je pa izpadlo naslednje število delovnih dni:

Leto	Izpadli delovni dnevi zaradi nezgod		Skupaj
	na poti na delo	na poti z dela	
1959	20.045	336	20.381
1960	20.346	374	20.720

V letu 1960 je bilo proti letu 1959 izgubljen več delovnih dni, in sicer zaradi nesreč za 301 delovnih dni, zaradi nesreč na poti pa 38 delovnih dni.

Po delovnih urah pa so se pripetile nezgode takole:

Leto	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	V nad-urah	Na poti	Skupaj
1959	124	186	225	347	296	257	147	52	20	35	1689
1960	162	200	237	302	277	233	182	59	7	37	1698

Ti zapiski nam kažejo, da se je v letu 1960 proti letu 1959 povečalo število nesreč v 1., 2., 3. in 7. uri dela.

Tako veliko število nezgod v prvih urah dela je delno pripisati nepazljivosti pri hoji na delo, v nekaterih primerih premajhnemu počitku, tu in tam pa verjetno tudi alkoholu.

Pregled nezgod, ki so se pripetile po delih telesa:

	Leto 1959			Leto 1960		
	jama	zunaj	skupaj	jama	zunaj	skupaj
Prsti leve roke	214	63	277	233	64	297
Prsti desne roke	198	60	258	213	69	282
Roka do zapestja	111	32	143	104	51	155
Roka od zap. do rame	98	24	122	84	18	102
Stopalo	127	30	157	147	42	189
Noga do stopala	185	68	253	157	48	205
Oči	97	29	126	102	25	127
Glava	77	32	109	87	26	113
Trup	176	33	203	162	29	191
Skupaj	1283	371	1654	1289	372	1661
Na poti	—	—	35	—	—	37
Skupaj vseh nezgod	—	—	1689	—	—	1698

Kljub prizadevanju obratnih vodstev in rudniške uprave so pa še v porastu nesreče na prstih. Precejšnje krivdo na tem nosi neuporaba osebnih in drugih zaščitnih sredstev.

Ti podatki dovolj zgovorno pripovedujejo, da je treba vzgajati posameznika, da se zaveda odgovornosti za svojo lastno varnost. Potrebno je torej, da se vsakdo zaveda pretežnih nevarnosti in da se trudi zavarovati svoje delovne pogoje, saj bo s tem ščitil ne le sebe, temveč tudi svoje tovariše. Pozdrav: „OČKA, VRNI SE ZDRAV DOMOV“, pa bo tedaj ostal le še spomin na čase, ko je bilo ob vseh nepravilnostih in napakah pri delu opominjanje nanje še potrebno.

Napnimo vse sile, da bomo v letu 1961 dosegli boljše uspehe v pogledu varnosti pri delu, da bomo zabeležili ob koncu leta obuten padec nezgod in zavedajmo se, da je največje bogastvo zdravje, ki ga moramo čuvati.

Tone Striša

Novice iz Trboveli

SEMINARJI ZA ČLANE DELAVSKIH SVETOV NA RUDNIKU

Na Rudniku Trbovlje-Hrastnik so za člane osrednjega in obratnih delavskih svetov za področje občine Trbovlje organizirali 4 seminarje, ki jih je obiskovalo 104 članov. Program seminarjev je izdelala Delavska univerza v kraju ob sodelovanju političnih organizacij v podjetju.

Člani delavskih svetov so se na seminarju seznanili z ekonomiko podjetja, s politiko nagrajevanja, z metodo dela organov samoupravljanja ter z vlogo političnih organizacij v podjetju.

RAZGOVORI IN PREDAVANJA

Številne novosti, ki se pojavljajo v našem družbenem življenju v letošnjem letu, so narekale vodstvu Delavske univerze in ideološke komisije pri Občinski komiteju ZK Trbovlje, da so pripravili za bližnje tedne naslednje razgovore in predavanja za državljane, in to predvsem: Delitev dohodka v gospodarskih organizacijah — Nov gospodarski sistem v letu 1961 — Devizna reforma — Decentralizacija in nadaljnja krepitev komun — Sodobni problemi filma in predavanje „O odnosih med ljudmi“.

760-krat da za letovanje

Potem ko je v letu 1960 letovalo nad 2000 članov kolektiva Rudnika Trbovlje-Hrastnik in njihovih ožjih sorcev v počitniških domovih podjetja in na okoliških planinskih postojankah, je uprava rudnika razpisala o tem vprašanju anketo z namenom, da v prihodnje še izboljša in izpopolni način letovanja. Uprava podjetja je pričakovala, da bo zbrane podatke lahko koristno uporabila, vendar uspeh te akcije žal ni bil povsem zadovoljiv. Že samo to, da je od skupno 808 koristnikov letovanja v lanskem letu odgovorilo na razpisano anketo le 233 vprašancev, postavlja ostale člane kolektiva v dokaj čudno luč. Tudi od ostalih je bilo sodelovanje v anketi vse prei kot zadovoljivo, saj je sodelovalo v njej le 21,2% vseh zaposlenih. Če od skupnega števila 804 oddanih anketnih pol odstavimo še vse nepravilne, hudomušne in nejasne odgovore, jih je vendar ostalo kljub temu nekaj, ki jih bo mogoče uporabiti za izboljšanje pogojev letovanja v letošnjem letu. Predvsem je razveseljevalo, da je izmed 804 anketiranih izreklo željo po letovanju 760 vprašancev, od katerih ima 536 možnost letovanja, medtem ko ostale člane kolektiva zadržujejo od tega razne okoliščine, kot pomanjkanje finančnih sredstev, nezainteresiranost, družinske in zdravstvene prilike in podobno.

Zanimivo je nadalje, da je od vseh vprašanih letovalo v zadnjih 5 letih po enkrat 150, po dvakrat 99, po trikrat 72, po štirikrat 31, po petkrat 41 anketirancev, medtem ko jih 327 sploh še ni letovalo, ostali pa na vprašanje niso odgovorili. Če upoštevamo, da je na anketo oddalo odgovor le 35,03% vseh udeležencev letovanja v lanskem letu, bi bili gornji podatki razveseljevali.

V letu 1960 stoji glede udeležbe na prvem mestu Rab z 219 udeleženci, sledi mu Bled s 36 letovalci, Partizanski vrh s 13 udeleženci, Kal z 13 udeleženci ankete, medtem ko je 43 udeležencev ankete letovalo v raznih krajih po Jugoslaviji. Ostali udeleženci ankete niso letovali ali pa niso odgovorili.

Pretežna večina anketirancev se je na letovanju dobro počutila. Le maloštevilni so tisti, ki z letovanjem niso bili zadovoljni in so se počutili slabo. Kaj je bil temu vzrok, žal, niso povedali.

Na vprašanje o ugotovitvah pomanjkljivosti na letovanju in njihovi odpravi na žalost tudi ni bilo konkretnih predlogov. Tako na prvo vprašanje nismo prejeli

odgovora v 324 primerih, medtem ko je bilo 257 odgovorov brez posebnih pripomb, 78 letovalcev pa ni ugotovilo pomanjkljivosti. Tudi pri predlogu za odpravo morebitnih pomanjkljivosti je bilo 647 glasovnih praznih, ostale ugotovitve in predlogi so pa vsebovali vsem že več ali manj poznane napake in nevednosti, ki jih uprave počitniških domov skušajo same po sebi sprosti odpravljati.

Med našimi okoliškimi počitniškimi postojankami stoji po priljubljenosti na prvem mestu Kal s 177 glasovi, Partizanski vrh s 126 glasovi, Mrzlica s 76 glasovi in Kum s 49 glasovi.

Ob vprašanju glede pravilnosti sedanega načina regresiranja za letni dopust se jih je izjavilo 329 z »da«, 11 z »ne« 211 jih pa na vprašanje ni odgovorilo. Izmed ostalih pripomb je pomembnih 58 odgovorov, kjer vprašanci odgovarjajo oziroma predlagajo, naj se regres izloča vsakemu, ne glede na to, kje letuje. Večina se je nadalje izrekla le za 10-dnevno letovanje.

Za letovanje v letošnjem letu je anketa prinesla precej napotkov. Tako želi letos letovati na Rabu 384 vprašancev, na Bledu 133, na okoliških planinskih postojankah pa nad 80. Če k njim prištejemo še njihove ožje svoj-

ce in tiste, ki letos tudi reflektirajo na letovanje, niso pa sodelovali v anketi, lahko rečemo, da se bo število letovalcev v primerjavi z udeležbo v lanskem letu znatno povečalo.

Da bomo lahko ustregli vsem tem potrebam, bo glede na obstoječe kapacitete počitniških objektov letošnje počitniško sezono treba raztegniti v predsezono in posezono.

Tudi glede prevoza na Rab so si skoraj vsi vprašanci edini v tem, da ostane tudi letos prevoz nespremenjen, z ednim predlogom, da se izboljša prevoz Jablanac-Rab. Udeleženci ankete so s 385 glasovi z »ne« 178 z »da« v večini, da za prevoz na Rab niso pripravljali porabiti svoje železniške legitimacije.

Iz vsega navedenega sledi, da stoji v zvezi z bližnjim letovanjem članov kolektiv podjetja v letu 1961 pred organi upravljanja, upravo rudnika, komisijo za letni oddih in sindikalno podružnico rudarjev precejšnje naloge. Ker je pa vsem tem organom skrb za našega delovnega človeka na prvem mestu in se zavedajo, da je od zdravstvenega stanja, fizične in umske sposobnosti odvisna splošna raven družbenega standarda, se bodo lotili svoje naloge z vsem razumevanjem in prizadevanjem.

R. P.

Življenje v klubu Svobode v Hrastniku

„Klub je društvo, v katerem naj se razvija organizirano kulturno delo, združeno s sproščenim družbenim življenjem.“

Tako so v Hrastniku definirali namen kluba ob njegovi ustanovitvi.

V sodobno in estetsko urejenih prostorih kluba Svobode I v Hrastniku se dnevno zvrsti povprečno do 80 ljudi, predvsem mladine. — Obiskovalcem so na voljo razne družabne igre, časopisi in revije, radio in televizijski sporedi ter občasna predavanja.

Vse življenje v klubu se za sedaj razvija več ali manj še neorganizirano. Vodstvo kluba pa je izdelalo program dela, ki bo skušal nuditi vsakemu obiskovalcu kluba tisto kulturno razvedrilo in kulturno vzgojo, ki zanjo vodstvo kluba sodi, da je zanj najbolj zanimiva in potrebna. Programsko delo v klubu pa se bo lahko zadovoljivo razvijalo samo tedaj, če bodo na razpolago ljudje, ki bodo posamezne oblike klubskega življenja pravilno usmerjali in vodili.

Obiskovalcem hoče vodstvo kluba nuditi glesbeno, likovno, literarno in filmsko estetsko vzgojo, razen tega pa bodo v klubu tudi razgovori o aktualnih gospodarskih in političnih problemih komun in zanimivih oziroma važnih dogodkih doma in po svetu. Ob vsem tem pa je treba misliti tudi na potrebe naših žena in gospodinj, ki se v klubu lahko ob določenih dnevih zberejo k pomenku o go-

spodinjstvu, o kuhi, o vzgoji otrok in še drugih problemih, ki jih zanimajo.

Vodstvo kluba tudi ni pozabilo na šoloobvezno mladino, ki ji bomo razen lutkovnih predstav, mladinskih filmov, večernih pravljic in pripovedk ter podobnega nudili še reden televizijski program za mladino.

Življenje v tem klubu je torej steklo, od njegovih obiskovalcev in interesov ter od prožnosti vodstva kluba pa je seveda odvisno, kako se bo klubske življenje razvijalo naprej, da bo torej klub izvrševal tiste naloge, za katere je bil ustanovljen.

A. P.

Kot specialist za jakše se tudi v tem primeru ne more odreči po- glabljanju

Izobraževanje na obratu Trbovlje rudnika Trbovlje-Hrastnik

Izobraževanje je tudi v letošnji sezoni 1960/61 zajelo dokajšen obseg na celotnem rudniku. V naslednjem bi želeli navesti le nekaj podatkov in načrtov, ki se že izvajajo in se bodo še izvedli na področju občine Trbovlje. To pa glede na to, da je program strokovnega izobraževanja enoten za celoten rudnik, medtem ko je ideološko-politični in družbeno-ekonomski izobraževalni program prilagojen vsakemu kraju posebej.

Na področju ideološko-političnega in družbeno-ekonomskega izobraževanja sta rudniški komitej in sindikalna podružnica ru-

darjev za obrate podjetja na teritoriji občine Trbovlje izdelala zelo obsežen program. Le-ta zajema izobraževanje vodstvenega kadra političnih organizacij v podjetju, predavanja za člane ZK ter predavanja v obliki razgovorov s člani delovnega kolektiva; prav tako pa tridnevne seminarje za člane centralnega in obratnih delavskih svetov.

Doslej so bila predavanja za

člane rudniškega komiteja ter za člane osnovnih organizacij ZK. S slednjimi so se obdelala naslednja vprašanja: nagrajevanje po učinku in vloga ekonomskih enot, delo članov ZK v podjetju in na terenu, perspektivni gospodarski načrt podjetja, odnos socializma do vprašanja miru in vojne, zunanje-politični prerez v svetu.

Na programu so še predavanja o družbenem in gospodarskem

razvoju komun in o perspektivnih nalogah ter o moralnem liku komunista. Prav uspešno izvajata svoj program rudniški komitej ZK in komitej LMS, medtem ko so predavanja za vodstveni sindikalni aktiv slabše obiskana.

Program je bil izdelan skupno z delavsko univerzo v kraju, ki daje tudi svoje predavatelje. — Skupno so izdelali program za tridnevne seminarje za člane centralnega in obratne delavske svete, ki so v teku od 23. januarja do 4. februarja letos, tako da se bodo na seminarju zvrstile 4 skupine z okoli 120 člani.

Za delovni kolektiv je pa v februarju in delno v marcu v načrtu izvedba ciklusa predavanj o najbolj aktualnih vprašanjih. Ciklus naj bi se zaključil z nevezanimi razgovori med vodilnimi tovariši v podjetju pod naslovom: „Vi vprašujete — mi odgovarjamo.“

Sistematično izobraževanje kadrov na rudniku in pa seznanjanje kolektiva z najbolj aktualnimi problemi bo prispevalo k uspešnejšemu, reševanju vprašanj in hitrejšemu razumevanju le-teh.

Prav tako je bil izdelan v zelo obširni obliki program strokovnega izobraževanja, predvsem za dopolnilno znanje na delovnem mestu. To izobraževanje se razvija v okviru Izobraževalnega centra, ki se je formaliziral in dobiva svoj odraz v sedanji Industrijski rudarski šoli v kraju.

T.

Kolikokrat sem ti že dejal, da nikdar ne jemljemo za izoliranje kablov levkoplata!

Uspela prireditev planincev

Planinsko društvo Trbovlje je pripravilo v sredo, 1. t. m., v kino dvorani Delavskega doma izredno uspešno predavanje: GORA SVETLOBE — GASERBRUM IV.

Predaval je svetovnoznani italijanski alpinist Ricardo Cassin. — Predstavil nam ga je doma in v vseh podrobnostih odličen prevajalec na predavanju prof. dr. inženir France Avčin.

Besede predavatelja Ricarda Cassina, zmagovalca Walkerjevega stebra v sloviti steni Grand Jorasesa in sodelavca v nešteti drugih težkih alpinističnih podvigih, so nam bile sprito njegovega skromnega značaja in trdega življenja ter prijateljstva do našega naroda še posebno drago.

Njegovo predavanje je dopolnil odličen barvni film o vzponu italijanske alpinistične odprave pod vodstvom Ricarda Cassina leta 1938 na še neosvojeni vrh Gaserbrum IV (7980 m) v Himalaji.

Brezplačno predvajanje omenjenega filma je omogočila tovarna umetnih tekstilnih vlaken SNIA Viscosa iz Milana, ki je v dobrih meri tudi finansirala omenjeno alpinistično odpravo.

Ob tej priložnosti so tovarni lepo zahvaljujemo za njeno prijazno gesto.

Obema — predavatelju in prevajalcu — naša iskrena zahvala za njuno posredovanje alpinističnih storitev in doživetij v najvišjem pogorju sveta.

T. L.

Poslovali so se od rudarjev z obrata Trbovlje, ki so odšli v zaslužni pokoj

Kadrovsko-socialna služba

Od 4000 zaposlenih 10 odstotkov delovnih invalidov

Po sklepu delavskega sveta rudnika se je pri kadrovsko-socialnem sektorju podjetja ustanovilo tudi mesto socialnega delavca. Ta služba je pri nas sicer nekaj novega, pomeni pa pozitivno pridobitev zlasti ob vprašanju socialnega zavarovanja in urejanja delovnih odnosov znotraj podjetja in

nasploh. V nekaterih gospodarskih organizacijah, kot na primer gojenjskih, ima ta služba trdne temelje in je tudi popolnoma opravila svoj obstoj.

Na Rudniku Trbovlje-Hrastnik so tako službo organizirali v mesecu juliju lanskega leta. Razumljivo je, da se v tem kratkem obdobju ne morejo pokazati neki prijemljivi rezultati, ker je delo socialne službe takšno, da je za prikazovanje konkretnih uspehov potrebno daljše obdobje.

Naš namen ni, da bi že danes poročali o izvršenem delu na tem področju, temveč hočemo bralce seznaniti predvsem z nalogami, s katerimi se mora vsak dan ukvarjati socialni delavec. Ena izmed prvih nalog takega delavca je, da proučuje socialni položaj posameznih članov delovnega kolektiva in kolektiva kot celote. Druga, nič manj važna naloga takega delavca pa je, da tesno sodeluje z organi preventivne zdravstvene zaštite s tem, da sodeluje pri premeščanju obolelih ali izčrpanih delavcev s težjih na lažja delovna mesta; skrbeti nadalje za ureditev nadomestila v plači članom kolektiva, ki so zaradi invalidnosti premeščeni na druga delovna mesta, naj si bo to po okrajnem zavedu za socialno zavarovanje ali po členu 11 tarifnega pravilnika podjetja (priprava dokumentov za upokojevtvo itd.), vodi organizacijo vseh sistematskih in obdobjnih zdravstvenih pregledov po tehnič-

ni izvedbi, kar je posebno važno in nujno glede na značaj dela v podjetju.

Med važnejšimi nalogami te službe je prav tako tesno sodelovanje z varnostnim tehnikom v podjetju glede vprašanja izboljšanja delovnih pogojev in s tem v zvezi delovnih odnosov.

Naloge, ki smo jih zgoraj navedli, so najvažnejše v okviru te službe, vendar ne edine. Saj mora socialni delavec razen tega sodelovati še pri urejanju vprašanj družbene prehrane, po patronažni službi mora tudi urejati razmere članov kolektiva v družinah v skladu z delovnim razmerjem v podjetju; intenzivno sodeluje nadalje v komisiji za dodeljevanje socialne pomoči obolelim članom kolektiva pri sindikalni podružnici; prav tako vodi posle v zvezi z izkoriščanjem prostega časa in dopustov članov kolektiva s tem, da sodeluje v komisiji za letovanje in v komisiji za kulturno-prosvetno in športno dejavnost.

Ena izmed važnih nalog socialnega delavca je tudi ta, da razčišča vzroke pogostih neopravičenih izostankov od dela s tem, da prizadeva poučujo o nesmiselnosti njihovega početja.

V podjetju delujeta dva socialna delavca, in sicer na področju Trbovlje eden, na področju Hrastnika pa drugi, kar je glede na obseg nalog, ki jih morata opravljati, premalo. Znano je, da v razvitejših gospodarskih organizacijah

deluje na tem področju oziroma v kadrovsko-socialni službi tudi po dvajset in več ljudi.

Iz tega razvidimo, kakšno skrb posvečajo nekatera podjetja tem nalogam, pa čeprav so po številu zaposlenih manjša in je odstotek invalidov v podjetju neznaten. Pozitivno pa je to, da vse probleme, ki se porajajo, rešujejo sproti, kar je zelo važno zato, da se v podjetju razvijajo normalni odnosi in s tem v zvezi vse proizvodne naloge brez motenj.

Na Rudniku Trbovlje-Hrastnik je pri celotnem staležu okoli 4000 delavcev in uslužbencev približno 10 odstotkov delovnih invalidov in 3 odstotke dela manjmožnih delavcev. Upoštevati namreč moramo, da je delo v rudniku takšno, kjer ni pričakovati stagnacije števila invalidov, pač pa je treba računati s povečanjem števila teh. Upoštevati je treba nadalje to, da je število delovnih invalidov na rudniku že davno preseglo število za invalide razpoložljivih delovnih mest v podjetju, da ne omenimo dela manjmožnih delavcev, ki zaradi velikega števila invalidov tudi ne morejo dobiti sebi primernih delovnih mest. Razumljivo je, da je število invalidov zaskrbljujoče in da je to vprašanje že preraslo zmogljivosti rudnika, zaradi česar sodimo, da bo za rešitev tega problema treba najti neko širše področje, na primer okvir komunale ali okrajne, v kolikor obstajajo za to možnosti.

Martin Kralj

Problematika stanovanjske graditve na rudniku Trbovlje-Hrastnik

Eno izmed najbolj perečih vprašanj, ki mu posveča kolektiv rudnika veliko skrb, je vprašanje izgradnje zadostnega števila novih sodobnih stanovanj.

Sedanje stanje stanovanjskega fonda, s katerim razpolaga rudnik Trbovlje-Hrastnik, še daleč ne krije potreb, ne po številu, še manj pa po kakovosti stanovanj.

Rudnik razpolaga v Trbovljah z 2050, v Hrastniku pa s 704 stanovanji, torej skupno z 2754 stanovanji. V teh stanovanjih razen aktivnih članov kolektiva še 713 upokojujencev in 300 strank, ki niso zaposleni pri rudniku, kar je skupno 1013 stanovanj ali 37% razpoložljivega stanovanjskega fonda. Če upoštevamo, da je dobra polovica vseh stanovanj že zastarela in delno že v zelo slabem stanju, vidimo, da je skrb, ki jo posveča kolektiv temu vprašanju, zelo potrebna, če hočemo v doglednem času izboljšati stanje na tem področju. Kakšno je to stanje, izredno dobro ilustrira pregled vloženih prošenj za stanovanje, saj so

trenutno vložene 604 prošnje. Od teh sta razen prošnje za večja ali boljše stanovanja več kot dve tretjini prošnje, ki stanovanja sploh nimajo, oziroma stanujejo v izredno slabih stanovanjih, ki za bivanje niso primerna.

Za izboljšanje teh izredno težkih prilik vloga kolektiv je vse obdobje po osvoboditvi maksimalne napore v izgradnji novih stanovanjskih objektov. Tako sta bila v preteklem letu zgrajena v Trbovljah dva stanovanjska bloka s po dvajsetimi sodobnimi stanovanji, v Hrastniku pa eden, drugi je pa pred dovršitvijo, ker so se zavlekla obratniška dela.

V letošnjem letu so v Trbovljah v gradnji trije, v Hrastniku pa dva stanovanjska stolpca s po dvajsetimi stanovanji, torej skupno 100 stanovanj. Pri izbiri projektov za nova stanovanja je važen faktor tudi višina najemnine za nova stanovanja, ki se formira na podlagi skupnih investicijskih stroškov tako, da se skuša z najnižjimi stroški zgraditi čimvečja in čimboljše stanovanja. Seveda so pa ti stro-

ški odvisni v glavnem od izvajalcev gradbenih in obratniških del, pri čemer se opaža stalen porast cen, ki pa pri nas sedaj še ne dosegajo cen gradbenih storitev v drugih industrijskih centrih.

Razen zgoraj navedene izgradnje novih stanovanj predvideva kolektiv za hitrejšo rešitev najbolj perečih problemov in nadomestilo stanovanj, ki so poškodovana zaradi rudarjenja (Dobrna - Zabjek), izgradnjo enosobnih stanovanj, ki bodo ustrezala minimalnim zahtevam. Izdelava projektov za ta stanovanja je v končni fazi ter se bo podjetje realizacije tega načrta lotilo v okviru finančnih možnosti še letošnje leto.

Zelo velik uspeh je pokazala tudi praksa dodeljevanja stanovanjskega kredita posameznim članom kolektiva, ki so z minimalnimi sredstvi zgradili v zadnjih letih lepo vrsto družinskih stanovanjskih hišic.

Iz tega kratkega pregleda razvidimo, da je vprašanje stanovanjske izgradnje zelo pereče in pomembno in mu bo moral kolektiv tudi v bodoče posvečati vso skrb.

R. S.

Močan razmah izobraževanja

Razni tečaji, šole, seminarji, predavanja in še drugo izpopolnjevanje program vseh oblik izobraževanja v trbovlejski občini.

Politično se je izobraževalo 1350 slušateljev, in to v večernih šolah, seminarjih in 25 predavanjih v času od lanskega 1. septembra do 1. februarja letos.

Na področju družbeno-ekonomskih ved in znanj se je v navedenem času izobraževalo v Trbovljah 803 slušateljev, in to na 17 predavanjih, na šoli za delavske samo-

upravljanje in na seminarjih za članke delavskega sveta Rudnika Trbovlje-Hrastnik.

Strokovno in splošno izobraževanje je pa v teh mesecih potekalo v kraju takole: večerno osemletko je obiskovalo 9 slušateljev, večerna srednja ekonomska šola ima 68 slušateljev, večerna tehniška srednja šola — strojni oddelk 56 učencev, večerna elektrotehniška srednja šola pa 21 slušateljev. Večerno administrativno šolo je obiskovalo 62 poslušalcev. — Tečajev za strokovno izobrazbo na delovnem mestu je bilo šest z 245 poslušalci, nadalje troje predavanj z 98 poslušalci. — Poljudnoznanstvenih predavanj je bilo v Trbovljah 22 in se jih je udeležilo 1160 poslušalcev.

Delavska univerza v Trbovljah se trudi nuditi tudi vasi še več predavanj in tudi kino predstave. — Taka predavanja so bila doslej vsa dobro obiskana. Tako je bilo v Čečah 195 poslušalcev, na Dobovcu 113, na Kleku 185 in na Partizanskem vrhu 85.

PETJE SE NE BOJI DELA

Petje in njegov tovariš sta v jami malo zadremala, ko je prišel po rovu direktor Leiler. Pogledal je po odkopu in opazil, da se Petje in njegov pomagač nista ravno preveč »potila«. Zato je jezen zavpil:

— Petje, vi se pa dela bojite!
— Jaz, da se dela bojim? Kaj še! Če bi se ga bal, ne bi upal ob njem zaspati!

Tovariš zdravnik! Povsem verjetno je, da sem si pretegnil roko pri prenašanju kovčkov na dopustu

Knapovski humor

PETJE V JAMI

Petje spi v jami na premogu. Paznik: — Petje, vi se pa bojite dela!

Petje: — To pa že ne, če bi se ga bal, ne bi spal, ampak bežal.

Paznik: — Pa vam ni nerodno spati na premogu?

Petje: — Kaj še! Če bi premog ne bil tako dolg, bi ga celo kupil in spal na njem še doma!

Tiho bodi! Tudi zate sem prinesel sanitetne škarje iz naše omarice za prvo pomoč!

Sodobna industrijska pravljica

Pri nas je registriranih 42 podjetij za predelavo plastičnih mas. Njihov asortiman je težko prešteti; po svoji uporabni vrednosti je naravnost fantastičen. Proizvajamo vse vrste detergentov, krem, parfumov in vazelin — skupaj je zabeleženih 27 skupin. Težko je potegniti tudi mejo pri proizvodnji embalaže: od majhnih steklenic za parfume, vse do steklenic, škafel, vreč in posod za kisline, proizvajamo iz plastičnih mas. Pa ne samo to: igračke, torbice, umetna čreva za klobase, gume, glavničke, umetno usnje, sintetični linolej in na stotine drugih predmetov, ki nas vsak dan obkrožajo — vse to je iz plastike. Posebno poglavje pa nam odpirajo plastične mase pri gradnji in opremitvi stanovanj. Tako so pri nas izdelani že prvi vzorci predmetov v kombinaciji z jeklom ali pa samo plastiko. To pomeni, da se nam obeta cenitja in ekonomičnejša gradnja ne le pohištva, ampak tudi hiš. Cela vrsta umetnih vlaken, ki jih že proizvajamo, bo opravila revolucijo tudi v našem oblačenju. Najbrž že kmalu ne bomo več kupovali dragih krznenih jopičev, ampak se bomo rajši oblačili v plastično oblačilo, ki ne bo samo poceni, ampak tudi trajnejše. Neka naša tovarna se že pripravljala na proizvodnjo jopičev iz plastične mase.

Tudi v medicini ne zaostajamo. Razen nešteti zdravil, ki jih že proizvajamo, so naše farmacevtske tovarne poslale na trg »Diadrol« — zdravilo proti alergičnim procesom na koži, nadalje uspehi »Biofil« — za zdravljenje tuberkuloze in razna revmatična in srčna obolenja. Sem moramo šteti tudi izdelavo cele kolekcije umetnih zob v vseh niansah in barvah, okvirje za očala itd. Govoriti nameravam o izgradnji tovarne plastičnih mas in kemikalij na Zimjaku v Zagrebu. To bo v bistvu prvi petrokemijski giganti, zgrajen v Jugoslaviji — oziroma prvi take vrste na vsem evropskem jugovzhodu. Že sam prostor za tovarno, ki bo obsegal 400.000 kvadratnih metrov, je dokaz te ogromnosti, a tudi 23 milijonov dolarjev, ki jih bomo uporabili za gradnjo, potrjuje gornje dejstvo. Nadaljnjih 6,5 milijona dolarjev bomo uporabili za nabavo licenc in dela opreme iz inozemstva, medtem ko bomo gradbeni dela in montažo financirali iz domačih sredstev. Vsi stroški za izgradnjo in opremo tega edinstvenega kombinata bodo v našem denarju znesli več kot 21 milijard dinarjev. Da bodo koristi od te investicije ogromne, zares ne moremo dvomiti. Ko smo že pri tem kemičnem kombinatu, se spoglebimo na petrokemijo. To je v bistvu ključni člen sodobne svetovne industrije s plinom, ki zaradi svojih ogromnih ekonomskih prednosti doživlja na sedanji razvojni stopnji najburnejšo ekspanzijo tam, kjer so bogati viri plina. Da je naša domovina več kot bogata s plinom, nam ni treba posebej poudarjati. Samo zemljskega plina, ki se sprošča iz nafte, bomo dobili to leto okoli 26 milijonov kubikov, do konca naslednjega leta pa približno 50 milijonov kubikov. Do sedaj smo ta plin, komaj je sikenil iz zemlje, spuščali v zrak in ga prižigali na bakli. Takega plina imamo v Jugoslaviji največ. V takem dimu so do sedaj izginalje milijarde dinarjev. Samo letos in prihodnje leto bo že spuheta v zrak v obliki neizkoriščenega plina vrednost približno 450 milijonov dinarjev. In če so pri tem vsa naša ostala naftosna polja in drugi plini, ki se prav tako izgubljajo v zrak? Ko bodo izkoriščene vse te ogromne količine plinov, bodo v zagrebški tovarni plastičnih mas in kemikalij proizvajali letno nad 27.600 ton plastičnih mas in organskih kemikalij. Ena glavnih surovin novega petrokemijskega kombinata pa bo zemljski in rafinerijski plin.

Da bomo lahko izkoriščali tudi metan, bomo morali šele postaviti ustrezno industrijo. Prav zaradi tega bo potreben nadaljnji korak — izgradnja tovarne umetnih gnojil, ki jo bodo po načrtih namestili v Ku-

tini. Sicer pa bo ta gigant proizvodil v glavnem plastično maso polietilen. Ta plastična masa je stara komaj petnajst let, a je v Ameriki že zasedla prvo mesto v tamkajšnji skupini proizvodnje plastičnih mas. Pričakujemo, da bo kmalu zasedla prvo mesto tudi v skupni svetovni proizvodnji. Čez nekaj let, ko bo tudi pri nas zgrajen petrokemijski kombinat v Zagrebu, bo verjetno podoben položaj tudi v naši državi. Vsekakor bo z izgradnjo zagrebške kemičnega kombinata ustvarjen močan temelj za še hitrejši proizvodni razvoj Jugoslavije in začrtana jasna meja za prehod od izko-

zložitve klasičnih in dragih materialov, kot so les, železo, krzno, volna in bombaž, na kemične elemente, ki jih bomo pridobivali pravzaprav iz — dima...

Sodobna industrijska pravljica se bo spremenila v meso in kri. (Iz Sveopćeg privrednog lista) V. M.

Dobra reč. Tako smo vedno prvi zunaj!

Mladi pevci pred bližnjimi nastopi

Kar devet šolskih pevskih zborov se pripravljajo za letošnji občinski pevski reviji, ki bo 1. aprila t.l. v Trbovljah. Sektorska revija bo sredi aprila v Zagorju, republiška revija pa bo tudi letos v Celju.

Na osemletki »Ivana Cankarja« v Zg. Trbovljah deluje kar pet mladinskih pevskih zborov, na osemletki Trbovlje — Vode delujejo trije pevski zbori, na šoli na Dobovcu in v Čečah pa po eden. Razen pevskih zborov pa se pripravljajo za nastop harmonikarski orkester in tamburaški orkester na šoli »Ivana Cankarja«, na osemletki »Ljuzeta Hohlkrauta« na Vodah pa se pripravljajo orkester orffvoeger instrumentarija ter orkester z Glasbene šole v Trbovljah.

Na rojstni dan maršala Tita bo pred Delavskim domom v Trbovljah promena koncert, ki ga bodo izvajali učenci vseh šol v kraju.

Pokroviteljstvo nad vsemi tremi pevskimi oziroma glasbenimi prireditvami je prevzel Občinski svet Svobod v Trbovljah.

UTRDI TEVE IDEJNO POLITIČNEGA SEKTORJA PRI DU

Ker poteka izobraževanje mlajšega kadra v večernih političnih šolah v Trbovljah v 6 oddelkih, je nujno potrebno, da se pri delavski univerzi učvrsti oddelk za idejno politični sektor na ta način, da se postavi na to mesto profesionalca.

OD SREDE DO SREDE

REZERVIIRANO ZA ŠPORT

Nedeljski športni pregled

Proletarec: Rudar B 5:2 (2:2)
Nogometaši zagorskega Proletarca so se v nedeljo v Zagorju pomerili z drugim moštvo trboveljskega Rudarja. Pokazali so, da je bila to njihova prva tekma v letošnjem letu, da so premalo vgrani, da nimajo še potrebne vzdržljivosti in da ne znajo izkoristiti številnih možnosti za dosego golov. Obramba je bila boljše del zagorskega moštva.

Drugo mesto za kemičarja na Jesenicah

Mladinci Kemičarja iz Hrastnika so v soboto in nedeljo nastopili na Jesenicah na ekipnem prvenstvu Slovenije v namiznem tenisu za mladince. V finalni tekmi so klonili pred igralci Odrada 3:1, v borbi za drugo mesto pa so Hrastničani premagali Jeseničane 5:4.

Zagorskim nogometašem svetujemo, da se do pričetka prvenstvenega tekmovanja marljivo pripravljajo, da bodo uspešnejši, kot so bili v jesenskem delu.

Nogometaši obeh moštev bodo odigrali povratno tekmo v nedeljo, na stadionu v Trbovljah.

Razgovor o košarki v Litiji

V sredo je bil v Litiji sestanek predstavnikov Občinske zveze za telesno vzgojo, Komisije za košarko OZTV Ljubljana in Košarkarske zveze Slovenije, na katerem so govorili o poživitvi dela košarkarjev v Litiji in v sosednjem Smartnem.

Strelci v STT so zborovali

Med najbolj aktivne strelske družine, ki delujejo v okviru gospodarskih podjetij v Trbovljah, sodi nedvomno Strelska družina v STT.

Ko so v društvu prejšnji teden razpravljali o svojih bodočih nalogah, so sklenili, da se bodo zavezeli predvsem za vključitev čim večjega števila pionirjev iz osemletke »Lojzeta Hohkauta« na Vodah, v vrste strelcev. Strelska družina v Strojni tovarni Trbovlje se je že povezala z vodstvom šole ter se pionirji dnevno vpisujejo v strelsko družino.

Za sprejem v strelsko družino je bil postavljen kot pogoj dobri učni uspeh in privolitev staršev. Zelja te strelske družine je, da se v kraju zgradi malokalibrsko strelišče. Za uspešno delo na tem športnem področju bodo v letošnjem letu preskrbeli nekaj novih zračnih pušk. V program svojega bodočega dela so sprejeli tudi strelsko tekmovanje v počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov.

Za novega predsednika družine so izvolili tov. Bena Drnovška.

ZASAVSKA ŠAHOVSKA LIGA

V prvem kolu moštvenega prvenstva Zasavja je ekipa šahistov trboveljskega Rudarja gostovala v Smartnem pri Litiji. Domačini so goste ljubeznivo sprejeli. Igralcem šahovske sekcije šmarškega »Usnarja« se pozna, da nimajo možnosti igranja z boljšimi šahisti in so se proti favoritu tega prvenstva, Rudarju, morali kloditi z 8:0.

Posamezni rezultati: Jazbec ml.: inž. Seranič 1:0; Drožek: Rovčan 1:0; Štribar: Šebijan 1:0; Jazbec st.: Štrmole 1:0; Rajčevič: inž. Mertik 1:0; Gosak: Jug 1:0. Prvo imenovani so šahisti Rudarja. Drugi dvoboj je bil v Litiji med hrastniško Svobodo II in domačo Svobodo. Rezultat je bil 4:3 za Hrastničane ob eni prekinjeni partiji.

(n)

DPD »SVOBODA-CENTER« TRBOVLJE priredi

maškarado

na pustno soboto, dne 11. februarja s pričetkom ob 19. uri v DELAVSKEM DOMU

Igra Veliki zabavni orkester pod vodstvom prof. M. Gunzka. Vstopnina 200 dinarjev - Vnaprejšnja prodaja vstopnic od četrtka, dnevno od 17. ure dalje pri kino blagajni.

VLJUDNO VABLJENI!

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

JOZEFE BURKELJC roj. Ožina

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so jo tako lepo sprejeli na njeni zadnji poti. Se posebno se zahvaljujemo sosedom za izkazano pomoč, govornikom, rudarski godbi iz Zagorja, pevcom »Loškega glasu«, občinskemu odboru SZDL Zagorje, Krajevni organizaciji SZDL Loke-Kisovec in vsem darovalcem vencev in cvetja.

Izlake, Loke, Zagorje, Trbovlje, dne 8. februarja 1961

Zaljubljeni sinovi Nande, Viktor, Ivan z družinami, sestra Tila in ostalo sorodstvo

HIDRO

KINO »DELAJSKI DOM« V TRBOVLJAH: 9. februarja jugoslovanski film IZGUBLJENI SVINCNIK; 10. do 13. februarja francoski barvni cinemascope film NENA-VAJNA AMERIKA; 14. do 16. februarja francoski barvni cinemascope film 400 UDARCEV.

ZAHVALA

Ob hudi izgubi moje nepozabne žene, matere in babice

KRISTINE ŠKRIBNEK, roj. Kuhar

sezahvaljujem vsem, ki so jo sprejeli v tako velikem številu na zadnji poti. Iskreno se zahvaljujem vsem darovalcem vencev in cvetja, posebno pa godbi in duhovščini.

Zaljubljeni mož Miha, sin Mihče z ženo Anico ter vnuka Mihelca in Vojko ter ostalo sorodstvo Trbovlje, Zagreb, Ostrožno.

Na podlagi zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47/59) ter 14. člena Pravil stanovanjskega sklada

razpisuje

upravni odbor Obč. sklada za zidanje stanovanjskih hiš Trbovlje

NATEČAJ

za dodelitev posojil za dograditev individualnih hiš iz sredstev stanovanjskega sklada

1. Občinski sklad za zidanje stanovanjskih hiš Trbovlje bo dajal posojila iz sredstev občinskega stanovanjskega sklada za dograditev individualnih hiš na območju občine Trbovlje. Natečaja se lahko udeležijo fizične osebe, ki so v delovnem odnosu (14. člen zakona o financiranju gradnje stanovanj).

2. Posojilo se daje le za dograditev individualnih hiš, ki so dogotovljene do zaključne III. gradbene faze (pod streho), pod naslednjimi pogoji:

- a) najmanjša lastna udeležba znaša 60 odstotkov od celotne predračunske vrednosti hiše s tem, da se iz sredstev sklada lahko odobri posojilo največ do 1.300.000 din (en milijon tri sto tisoč);
- b) rok vrnitve posojila lahko znaša največ 25 (petindvajset) let;
- c) najnižja obrestna mera znaša 1 % (en odstotek).

3. Zavarovanje posojila morajo nuditi prosilci z administrativno prepovedjo na plačo oziroma na prejemke iz socialnega zavarovanja, zemljiško-knjižnim zavarovanjem, obvezno vinkulacijo požarnega zavarovanja.

4. Poudbi morajo prosilci priložiti naslednjo dokumentacijo:

- a) navedbo skupnega zneska vseh svojih dolgoročnih, kratkoročnih in poročtenih obveznosti ter znesek anuitet iz teh obveznosti;
- b) listine, ki so potrebne za zavarovanje posojila pod točko 3. tega razpisa;
- c) vso gradbeno dokumentacijo in to: lokacijsko in gradbeno dovoljenje, odobreni projekt;
- d) potrdilo, da je obveznost do komunalnega prispevka regulirana;
- e) potrdilo nadzornega organa, do katere faze je zgradba zgrajena;
- f) zagotovilo, da bo prosilec s sredstvi posojila dovršil gradnjo za vselitev v roku enega leta od podpisa posojilne pogodbe.

5. Prednost pri dodelitvi posojila bo imel prosilec, ki nudi:

- a) večji delež lastnih sredstev;
- b) krajši rok odplačila posojila;
- c) višjo obrestno mero;
- d) borel NOV;
- e) prosilci, ki gradijo stanovanja zaradi rušenja dose-danega stanovanjskega objekta.

6. Natečaja se lahko udeležijo tudi tisti zainteresenti, ki so že prejeli posojilo iz sredstev sklada, morajo pa imeti dograjeno hišo do III. gradbene faze.

7. Prošnje za posojilo, s potrebno dokumentacijo, naj prosilci vložijo v enem izvodu pri Občinskem skladu za zidanje stanovanjskih hiš - Trbovlje, soba št. 45, najkasneje do 1. marca 1961.

Ostale prošnje pa bomo kronološko zbirali do 30. septembra 1961, jih obravnavali na seji upravnega odbora sklada in o tem obvestili prosilca.

8. O izidu objavljenega natečaja bodo prosilci obveščeni po zaključku natečaja do 15. aprila 1961.

Občinski sklad

za zidanje stanovanjskih hiš Trbovlje

bruja francoski barvni cinemascope film 400 UDARCEV.

KINO »SVOBODA - TRBOVLJE II«: 10.-13. februarja ameriški barvni cinemascope film »GIGI«, 14. in 15. februarja francoski barvni film ZVONAR CERKVE N. D. Predstave ob 17. in 19. uri. 17. do 20. februarja ameriški CS film MLADI LEVI. Predstave ob 16. in 19. uri.

KINO »SVOBODA - ZASAVJE« V TRBOVLJAH: 11. do 13. februarja ameriški barvni film PRIJATELJSKO PREPRICEVANJE; 17. do 20. februarja ameriški barv. film ZVEZDA JE ROJENA.

KINO »SVOBODA II« V HRASTNIKU: 9. februarja ameriški barv. CS film SAJONARA; 11. do 13. februarja ameriški barvni CS film KARNEVAL V NEW ORLEANSU; 13. februarja francoski barvni film (matineja ob 10. uri) RDEČI BALON; 14. februarja sovjetski film TUJI OTROCI; 15. do 16. februarja francoski film TI, KACA.

GIBANJE PROBUVALSTVA

ROJSTVA

TRBOVLJE: Zofija ZATEL, Trbovlje - hčerko; Zofija RELJA, Trbovlje - hčerko; Kristina PAVELSEK, Trbovlje - sina; Marija CADES, Zagorje - sina; Ivanka PRIMON, Hrastnik - sina; Ljudmila ZIDAR, Zagorje - hčerko; Mihaela ZATLER, Zagorje - hčerko; Ljudmila STARINA, Hrastnik - Jelovo - sina; Silvestra HROVAT, Trbovlje - hčerko; Karolina GORJUP, Hrastnik - hčerko.

ZAGORJE: Rojstev (doma) ni bilo.

POROKE HRASTNIK: Jožef VIDMAR, Trbovlje, Novi dom.

RAZPIS

Upravni odbor Industrijske rudarske šole v Zagorju razpisuje

1. mesto vodje praktičnega pouka elektro odseka

Pogoj: tehnična srednja šola - elektro odsek z 8-letno prakso v tej stroki.

2. mesto tajnika šole

Pogoj: dovršena srednja strokovna izobrazba z opravljenim strokovnim izpitom.

Plača za razpisani delovni mesti je določena po Pravilniku o plačah Industrijske rudarske šole Zagorje.

Prošnje z življenjepisom in opisom strokovne izobrazbe pošljite na upravni odbor Industrijske rudarske šole Zagorje do 1. marca 1961.

Upravni odbor Industrijske rudarske šole Zagorje ob Savi

RAZPIS

Upravni odbor Delavske univerze v Trbovljah razpisuje zaradi povečanja obsega dela naslednja delovna mesta:

1. VODJE IDEOLOŠKO-POLITIČNEGA ODDELKA PRI DELAVSKI UNIVERZI

Pogoj: dovršena srednješolska izobrazba, po možnosti prosvetni delavec oziroma delavka, z nekaj let prakse na področju idejnega izobraževanja.

2. PISARNIŠKE USLUZBENKE

Pogoj: srednja ekonomska šola ali dvoletna administrativna šola z dobrim znanjem strojeписа. Prednost imajo kandidatke, ki obvladajo stenografijo.

Pismene prošnje je dostaviti Upravi Delavske univerze, Trbovlje. - Nastop službe takoj oziroma po dogovoru.

Tomiščekzaklad

Riše: Milan Batista

Priredil: Ivan Abram

37. - Ni se zgodilo tisto, kar bi vsi pričakovali. Stari Valžan in njegova sinova sta se vrnila, ne da bi ujela tolovaja. Ušla sta jim. Huck jih je počakal pred hišo, oni so ga pa začeli spraševati, kakaj jima je sledil. Huck bi se bil že skoraj zarekel, da zaradi zaklada, vendar se je iz zagate kmalu izkopal. Pa je spet padel v past in menjal barve kot kameleon. Valžan in sinova so mislili, da je fant preveč prestrašen, vendar so mu, naj se odpočije ter vso stvar prespi.

38. - Med tem se je raznesla po mestecu novica, da Toma in Becky ni. Družbica, ki je preživljala veselo ure na zabavi pri Douglasovi vdovi in potem v jami, ni opazila, da ju ni bilo iz nje. Tetka Polly in Beckyna mati sta bili smrtno prestrašeni. Vse mesto sta spravili na noge. - Mnogo ljudi je tisti dan obiskalo teto Polly in gospo Thatcherjevo in prizadevali so si, da bi ju potolažili. - Vse dolgo, mučno noč je mestece čakalo novic, kajti možki so se odpravili v jamo iskat izgubljena

39. - Tom in Becky sta se nekaj časa v jami držala družbe. Ko sta se naveličala, sta začela hoditi po zaviti hodnikih dalje, nosila sta pred seboj svečo in brala na stenah imena, datume, pošne naslove in izreke, s katerimi so bile skale popisane. Hodila sta dalje, kramljala sta in nista opazila, da sta zašla vstran, kjer stene niso bile več popisane. Kmalu sta prišla do kraja, kjer je potokel žuborel preko kremenov. Z obudovanjem sta si ogledovala krasne stalagmite in stalaktite

40. - Kar naenkrat sta se pa znašla med kopico netopirjev. Na stotine in stotine jih je bilo v gručah. Luč jih je vznemirjala in jeli so se besno zaletavati vanjo. Tom je poznal njihove navade in tudi nevarnost takega početja. Zgrabil je Becky za roko in jo odpeljal v prvi stranski rov, ki ga je dosegel. To je storil ravno pravi čas, kajti netopirji so ju zasledovali daleč v rove. Ubežnika sta se umikala v vsak novi rov, ki sta nanj naletela in končno sta se nevarnih živali znebila. Ko sta obšla, je bilo okoli 300 ali 400.

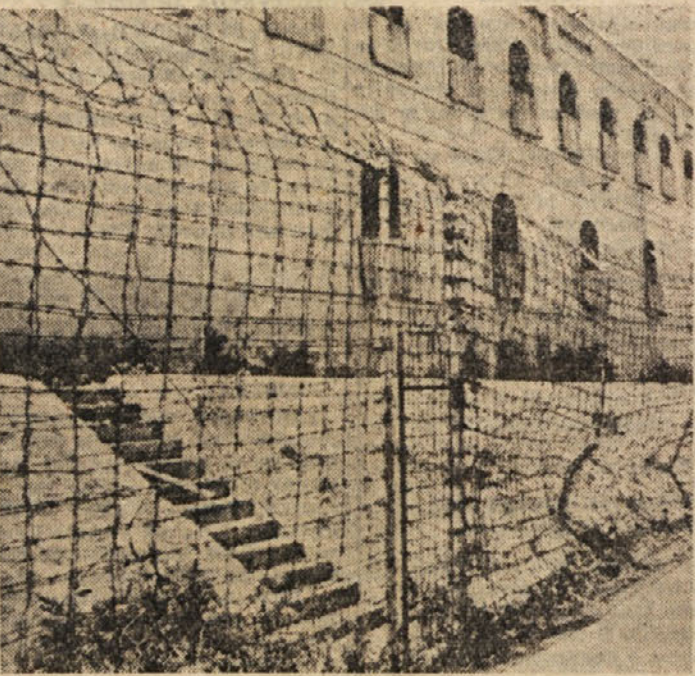
Po petnajstih letih

Kdo je pomagal vojnemu zločincu
Eichmannu

V razme-
rah, ki so vladale v prvih me-
sasih po nemškem porazu, bi se
prav gotovo ne mogel prebiti iz
okupirane Nemčije in se pre-
tihniti na Bližnji Vzhod, kjer
je menil, da bi našel zaščito
pri jeruzalemskem muftiju, ki
je bil med vojno Hitlerju na-
klonjen in s čigar pomočjo so
Nemci organizirali muslimanske
oddelke (zlasti pri nas v Jugo-
slaviji) za boj proti partizanom.
Misel na beg iz Nemčije se
je v tistem času zdela Eichman-
nu nemogoča. Da bi razmišljal
o prvih trenjih med zavezniški
in si obetal od tega koristi, zanj
ni imelo smisla. Zato pa je
tem bolj razmišljal, kako bi se
prikril in obnašal pred zaslise-
valci ameriškega CIC, ki ga
bodo, prej ali slej - o tem ni
dvomil - zaslišali. Skušal si je
zamišljati, kako bo to zaslise-
vanje potekalo. Pred očmi je
imel tudi nekdanja gestapovska
zaslišavanja, ki jih je dobro
poznal, saj je bil vse do zlo-
ma Nemčije eden najvišjih ge-
stapovskih funkcionarjev. Prav
spomini na gestapovsko prakso
pri zasliševanjih pa so ga pla-
šili, da bi se morda nehoti od-
zval, če bi ga kdo od agentov
CIC po dolgem, utrjujočem in
mučnem zasliševanju poklical s
pravim imenom. Prav lahko bi
se kaj takega zgodilo, je razmiš-
ljal. Pozabil bi, da je Barth, da
se je skril pod ime, na katerega
bi ob morebitnem iznenadenju
pozabil, oziroma ob takem izne-
nadenju reagiral na ime Eich-
mann, če bi ga tako poklicali.
Zato mu je priimek Barth, ki
mu je doslej koristno služil,
postal nenadoma breme, ki se
ga je skušal znebiti. Prav tako
ni bil vajen, da bi se podpisoval
Barth, pri zasliševanju pa bi mo-
ral vsakokrat podpisati in nič
čudnega bi ne bilo, da bi se
zaradi nevarnosti tega podpisa
podpisal vsakokrat drugače, kar
bi lahko postalo kaj hitro sum-
ljivo in razkrijalo, da se pod tem
imenom skriva popolnoma drug
človek. Eichmann je mislil na
vse. Zato se mu je ime Barth
zadelo zdaj prav tako nevarno
in zanj nemogoče, kakor se mu
je v taborišču pri Ulmu zadelo
nemogoče prikrievanje v letalski
uniformi s činom naddesetarja.
Ko je o vsem tem razmišljal,
je sklenil, da se mora imena
Barth znebiti. Izmisli si mora
novo ime, tako, ki bo podobno
njegovemu pravemu imenu; iz-
misli zato, da bi se lahko izgo-
voril, če bi nehoti reagiral na
ime Eichmann, in zato, da bi ga
znan gladko in vselej enako po-
pisati. Tako se je domislil ime-
na Eckmann.

Nenadna odločitev, da Adolf
Barth ni človek s tem imenom
in da je v resnici SS-Unter-
sturmführer Eckmann, torej po
imenu in činu popolnoma drug
človek, bi morala pri ameriški
komandi taborišča vzbuditi sum.
Res je, da v tistih časih ni bilo
nič posebnega, če si je kdo na-
del drugo ime, saj je bilo takih
primerov na tisoče in tisoče
(prej ko ne prav tako sumljivih,
kakor Eichmann), se je ameriška
komanda zadovoljila z Eich-
mannovo obrazložitvijo in mu

»verjela«, da se je skrival pod
imenom Barth samo zavoljo
strahu (tudi ta strah se brez-
brizni ameriški komandi ni zdel
prav nič sumljiv), v resnici pa
je (tudi to je ameriška taboriš-
na komanda verjela) SS-Unter-
sturmführer Adolf Eckmann, ro-
jen 19. marca 1905 (v resnici je
bil rojen 19. marca 1906) v Bre-
slavi v Sleziji (v resnici: v So-
lingenu). Tako je vojni zločinec
Eichmann ostal nezakrit tudi v
taborišču Weiden zavoljo brez-
briznosti ameriške taboriščne

komande, ki ji - kot bi lahko
po tem sodili - lova za vojnimi
zločinci ni bilo mar.

Ujeti nemški oficirji prepreči-
jo razkritje vojnega zločince
Eichmanna

Adolf Eckmann (nov priimek,
ki si ga je nadel Eichmann) je
bil iz taborišča Weiden (Ober-
pfalz), poslan v ujetniško tabo-
rišče v Oberdachstetten. Z njim
je prišel tja tudi njegov nek-
danji adjutant SS-Untersturm-
führer Jaenisch, ki pa so ga
kmalu nato odpeljali v drugo
taborišče, v Deggendorf. Eich-
mann je bil zadovoljen, da si je
lahko, brez vsakega zapleta, na-
del ime Eckmann. Edino, kar ga
je skrbelo, je bilo srečanje z
agenti ameriškega CIC, do ka-
tere ga je moralo priti in ki se
mu ni mogel izogniti. Ti agenti
so redno prihajali v taborišče
v Oberdachstetten s posebnim
avtobusom, s katerim so potem
prevažali ujetnike - skupino za
skupino - na zaslišanje in z za-
slišanja. Eichmann je kmalu
opazil, da se nekateri od odpe-
ljanih in zaslišanih ujetnikov
niso več vrnili. Ta ugotovitev
ga je vsakokrat vznemirila in
vedno bolj ga je skrbelo, kdaj
bo prišel tudi on na vrsto. V ne-
miru tega pričakovanja so po-
tekli meseci od avgusta 1945, ko
je prišel v Oberdachstetten, do
decembra, ko je prišel na vrsto
tudi on.

Ameriški CIC je imel svoj
sedež za to področje v Ansbachu.
Tja so dan za dnem vozili ujet-

nike s posebnim avtobusom.
Kako je bilo Eichmannu pri du-
ši, ko je decembra 1945 prvič
sedel v ta avtobus, si lahko mi-
slimo. Toda tokrat se ni zgodilo
nič vznemirljivega. Na sedežu
CIC v Ansbachu so mu dali sa-
mo neko vprašalno polo, da jo
je izpolnil. Isto se je ponovilo
tudi drugič. Sele tretjič, ko so
ga odpeljali v Ansbach, so ga
temeljito zaslišali. Zaskrbljen in
z občutjem, da je postal sumljiv,
se je na večer po zaslišanju vr-
nil v taborišče.

Občutje, da je na zaslišanju
pri CIC postal sumljiv, ga je
peknilo. Zato se je takoj, ko se je
vrnil iz Ansbacha v taborišče,
zatekel k ujetniškemu starešini
taborišča, nekemu SS-Ober-
sturmführerju (morda bo bližnji
proces proti Eichmannu razkril
ime tega esesovca), in mu pove-
dal, kako je z njim. Podatki v
nemškem tisku trdijo, da je bil
Eichmann po Jaenischevi pre-

mestitvi v drugo taborišče pre-
pričan, da o njem v taborišču
nihče ne ve, kdo da je, zanikati
pa ne morejo, da je zanj vedelo
vsaj dvanajst nemških oficirjev.
Navajajo, da jim je o Eichman-
nu pripovedoval Jaenisch, seve-
da ne zato, da bi ga izdal, mar-
več zaščititi in mu v sili tudi
pomagati. To so nemški oficirji
(morda so danes ti Eichmannovi
začetniki oficirji Bundeswehra)
so mu seveda šli takoj na roko.
Vsi so bili mnenja, da mora
Eichmann takoj pobežati, kar
bi mu brez pomoči teh 12
oficirjev, kolikor se jih je za-
radi tega sesto, prav gotovo ne
uspelo, kakor bi brez njihove
pomoči nikoli ne prišel do po-
narejenih dokumentov, izdanih
na ime Otto Henninger, s kate-
rimi je januarja 1946 pobežnil iz
taborišča v Oberdachstettenu.

Nemoteno življenje Otta
Henningerja

Ko so agentje CIC hoteli po-
novno zaslišati SS-Untersturm-
führerja Eckmanna, le-tega ni
bilo več v taborišču. Zaman so
ga iskali, kakor so širno po
Nemčiji in Avstriji zamen iskali
množičnega morilca SS-Ober-
sturmführerja Adolfa Eichman-
na, ki so mu bile nekoč zaupane
naloge pri reševanju različnih
vprašanj v zvezi z utrjevanjem
nemštva, ki jih je reševal s pre-
ganjanjem in tudi uničevanjem
»manjvrednih« narodov, kakor
so bili na primer leta 1941.

(Dalje sledi)

Popustljivost se lahko maščuje

Na svobodi še veliko nacističnih zločincev
Velik razmah neonacizma v Avstriji

Nacistični zločinec Adolf Eich-
mann čaka na sodbo in se je že
prvič posvetoval s svojim odvet-
nikom. Obtožnica ga dolži 15 zlo-
činov: za vsakega od njih je po
zakonu predvidena smrtna kazen.
V okolici Nürnberga so aretirali
nemškega policijskega kapetana
Helmuta Suarja, ki je sodeloval
pri množičnem pokolu 1200 Židov.
Bivši namestnik SS-komisarja v
poljskem mestu Wilni, Franz Mu-
rer, ki je odgovoren za umor 80.000
Židov živi kot bogat veleposelnik
v Avstriji in je celo predsednik
Kmetijske zbornice v mestu Lizcn
na Štajerskem. Pred kratkim so
aretirali vojne zločince Franza No-
waka, Hermana Hoefla in Leopolda
Schumma. Na svobodi pa je še
veliko vojnih zločincev, do katerih
še danes - 16 let po zmagi nad
nacizmom, ni segla roka pravice.

Posledica tako malomarnega in
neresnega odnosa do zatiranja
nacizma je, da ta vse bolj in bolj
oživlja in se sedaj pojavlja kot
neonacizem. Na univerzi v Inns-
brucku so pretepli židovskega štude-
nta, drugega so napadli, ko je
vstopil v neko kavarno. Ta in še
drugi podobni dogodki so izzvali
silno ogorčenje po vsej Avstriji,
toda niti policija, niti drugi od-

govorni forumi niso v teh prime-
rih ukrenili ničesar. Zato se vse
bolj postavlja vprašanje, če ni
prav pasivno zadržanje pristojnih
oblasti najbolj krivo, da se neo-
nacizem v Avstriji iz dneva v dan
bolj širi.

Medtem, ko avstrijski predstavi-
nik v komisiji za človečanske pravice
OZN ugotavlja, »da so obla-
sti strogo nastopile proti lanko-
letnim mazačem kljukastih kri-
žev«, se danes dogaja, da z na-
cistično miselnostjo zastupljeni
pobalini sredi Innsbrucka grobo
žalijo in pretepajo židovske štude-
nte. Da je neonacizem že orga-
niziran in da ga je zato toliko
manj poudarjati, nam lahko po-
trdi tudi dogodek zadnjih dni, ko
so dunajski cariniki v velikem
paketu iz Nemčije odkrili neonaci-
stično propagandno literaturo, ki
je bila namenjena »narodno za-
vedni mladini«.

Napredni avstrijski listi, poseb-
no še Slovenski vestnik, so že več-
krat opozarjali na nevarnost, ki
se skriva v ozadiju »naprednih«
organizacij, največkrat pod paro-
lo »zvestoba«. Jasno je namreč, da
gre tu le za zvestobo nacistični
miselnosti in nacistični preteklo-

Na Koroškem se take organiza-
cije nevarne še posebej zato, ker
predstavljajo največjo oviro pri
pomirjavi med avstrijskim in slo-
venskim narodom. Na Koroškem
so prepričani, da bi pri proučitvi
preteklosti nekaterih vodilnih oseb
doživel marsikatero presenečenje,
ko bi v »junakih« domovinske
zvestobe odkrili ljudi, ki zaradi
svoje preteklosti spadajo pred so-
dišče.

NENAVADNA ZAKONSKA
POSREDOVALNICA

V New Yorku, v Lexington Ave-
nue, so te dni odprli malce nena-
vadno posredovalnico za zakone:
tam namreč preskrbuje vsakemu,
še tako razvajenemu psu ali ma-
čici stanu primerne zakonske
ga partnerja...

TAKSIJI NA VODI

Letošnjo poletno sezono bodo
imeli turisti na Jadranu na razpo-
lago dve taksi-letali, ki ju bo ku-
pilo reško podjetje »Avtotrans«.
Letali bosta lahko pristajali na
vodi in na suhem, uporabljali pa
jih bodo v prvi vrsti za potovanje
med Benetkami, Opatijo, Reko in
Dubrovnikom ter za krožna poto-
vanja Potovanje od Reke do Du-
brovnika bo trajalo z letalom le
dve uri, medtem ko potrebujejo
za isto pot z ladjo 24 ur.

Prijateljski dvoboj Jesenice : Trbovlje

V ZNAMENJU SPORNOSTI

Po peti televizijski oddaji »Poznaš svoj domači kraj«,
ki jo prireja revija »Tovariš« je vrstni red naslednji:
Kranj 68, Koper 50, Novo mesto 47, Trbovlje 38 ter
Jesenice 34 točk

JESENICE, 3. februarja - Sinoči
je bilo v dvestorici gledališča »Tone
Čufar« za Jeseničane nenavadno
vzdušje. Njihovi predstavniki An-
drej Caserman, Bojan Čebulj in
Vladko Šanca so morali v imenu
vseh odgovorjati na vprašanja iz
zgodovine, kulture in gospodar-
stva, ki so jim jih zastavljali ko-
legi iz Trbovelj: Stane Hodej,

Anica Kučnik in Mirko Grabner.
V javni televizijski oddaji »Po-
znaš svoj domači kraj« se je raz-
vil zagrižen prijateljski dvoboj,
v katerem so sodelovali vsi v dvor-
ni zbrani Jeseničani, čeprav so od-
govarjali lahko le vnaprej izbrani
predstavniki. Spričevalo, s podpi-
som očeta, predsednika Oblo Je-
senice, Franca Trevena, pa kljub
temu ni najboljše, saj so Jeseni-

čani v celoti doslej zbrali le 34
točk, ki pa se bodo lahko pove-
čale le še za 12 točk (te točke lah-
ko pripadejo tudi Trboveljčanom),
če bo to tako odločilo pravno za-
stopstvo RTV Ljubljana. Končen
rezultat torej še ni znan, ker se
je kar trikrat zataknilo zaradi
spornih vprašanj in odgovorov.
Torej prijateljski dvoboj v zna-
menju spornosti.

Jeseničani so za zanimivo televizijsko oddajo povsem napolnili dvorano

SVEN ELVESTAD

14

Povest o sivi rokavici

»Našel sem žensko s sivimi rokavicami. Šla
mi je v past.«
»Kako ste napravili to?«
»Vprašal sem jo po lasulji, ki jo je stari trgo-
vec s cigarami in brivcem Johansen prodal neki
ženski nekaj dni pred umorom.«
»Zdaj začenjam razumevati. Ali morila že
lahko aretiramo?«
»Čim prej.«
»Koga pa naj pravzaprav primemo?«
»Tajnika Ströma in varietetsko lepoticlo Bello.«
»Ali hočete katerega izmed obeh prevzeti?«
»Da, Ströma.« je rekel Krag.
»Da, potem bom jaz prijel žensko. Kje sta-
nule?«
»Čez četrte ure odpelje vlak proti jugu.« je
rekel. »Skoro sem prepričan, da jo boste našli na
železniški postaji. Saj jo po videzu poznate?«
»Da. Ali namerava odpotovati?«
»Detektiv se je smehljaj.
»Rekel sem vam, da mi je šla na limanice. Pri
tem me je pa spoznala.« je dejal.
»Ali mislite, da vohar nevarnost?« je vprašal
šef.
»Da. Prav verjetno je, da se v mislih sedaj
ukvarja s pobegom.«
Krag je hitro odložil svojo masko.
»Dajte mi tri minute.« je zaprosil detektiv.
»Ali se bojite, da se bo tajnik Ström uprl?«
»Ne.«
»Čemu pa potem potrebujete toliko ljudi?«
»To vam bom povedal pozneje. Zdaj se mudi.«

Detektiv je dobil svoje tri minute in se takoj
odpjal v urad, kjer je bil Ström uslužben.

Ko so se pripeljali do hiše, je Krag skočil
sam iz voza.

»Peljite se nemudoma proti stanovanju tajni-
ka Ströma.« je rekel trem stražnikom in jim dal
njegov naslov.

»Zaprte takoj njegovo stanovanje in ne pu-
stite nikogar vanj in ne iz njega. Pazite na to,
da se ne bo nihče ničesar dotaknil.«

Policisti so se odpeljali, Krag je pa stopil
v hišo.

Najprej je prišel v čakalnico in potem v veliko
pisarno. Za puhtom iz mahagonijevega lesa je
sedel Ström in brskal po nekih listinah. Mirno je
vzdignil glavo in se zazrl v detektiva s svojimi
mrzlimi očmi.

Krag mu je dejal, da bi rad nekaj trenutkov
z njim govoril na samem.

Oba sta stopila v čakalnico.

»Kaj je?« je začel tajnik nestranno. »Kaj želi
policija od mene?«

Krag se je zganil.

»Torej me poznate?« je rekel.

»Da.«

»Prav. Prihajam, da vas aretiram.«

Ali se je detektivu samo zdelo ali pa je res
izginila vsa kri z lic moža, ki mu je stal nasproti.
V naslednjem trenutku je pa tajnikov obraz ka-
zal spet največje zaupanje.

»Mene boste aretirali?« je porastel. »To je
vsekakor nesramnost! Kakšno neumnost hoče po-
licija spet napraviti? Kaj se hoče spet osmešiti?«

Detektiv je skomignil z rameni.

»Mudi se mi.« je rekel. »Prosim vas, da greste
z menoj.«

»Seveda, vi delate po naročilu.«

Komaj viden smeh je zaokrožil tajnikova usta.

Vzel je klobuk in površnik in oba sta stopila
na cesto.

Izmenjala nista niti besedice med seboj.

Ko sta prispela na policijo, je tamkaj že se-
dela varietetska krasotica, vsa bleda in nemirna,
z izrazom groze v očeh.

Tajnik se je močno vznemiril, ko jo je za-
gledal, toda ravnotežja ni izgubil. Samo mrmral
je:

»Ta prokleta policija nima obzira niti do
žensk!«

Šef je sedel na stolu in čakal Kraga. Bil je
zelo resen.

»Kje ste našli damo?« je vprašal detektiv.

»V prvem razredu kontinentalnega vlaka, dve
minuti pred odhodom.«

»Ali smem vprašati, česa me obtožujete?«

vprašal tajnik. Bil je navidezno ves ogorčen

»Umora.« je odgovoril šef.

Tajnik se je glasno zasmejal.

»Res? Koga sem pa umoril?«

»Oderuha Jaervena.«

»Tistega, ki je dvanajstega izginil?«

»Dvanajstega sem bil na službenem potova-
nju v Göteborgu. Svoj ašbi lahko dokažem.«

Šef je pogledal Kraga, ki je poslušal razgovor
in se zvito smehljaj.

»Seveda, seveda.« je rekel. »Prav prebrisan
načrt.«

Proti tajniku obrnjen je nadaljeval:

»Ali smem vprašati, kdaj ste odpotovali v
Göteborg?«

»Enajstega zvečer.«

»Naravnost v Göteborg?«

»Ne. Prekinil sem potovanje v Fredrikshallu,
kjer smo praznovali rojstni dan mojega prijate-
lja. Bil sem ves dan, torej dvanajstega, do po-
znih ur pri njem in sem se odpeljal šele drugo
jutro naprej v Göteborg. Bil sem v celoti od
enajstega zvečer do osemnajstega popoldne od-
soten. Jaerven je pa izginil dvanajstega zvečer,
kajne? Vsajbral sem tako v časopisih, da je v
tem času zapustil stanovanje in da ga ož tedaj
niso več videli. Ali je treba še več dokazov, da je
policija v hudi zmoti?«

Šef je že skoro začel dvomiti, ko je slišal,
kako mirno in samozavestno je odgovarjal tajnik.

Govoril je šepetaje s Kragom.

»Ali verjamete, da je res, kar govori?« ga je
vprašal.

»Res je.« je odvrnil detektiv.

»Potem tajnik vendar ne more biti morilec...«

»Umor je bil izvršen že enajstega!«

»To bo pa težavno dokazati.«

»Nikakor ne.«

»Jaervena so dvanajstega še videli v njegovi
sobi. Vdova Jonsenova je videla, da je takrat
zapustil stanovanje. Ena izmed njegovih strank
je celo opazovala Jaervena skozi luknjo v klju-
čavnicu.«

»To ni bil Jaerven.«

»Ne, seveda ne. Ali kako boste dokazali na-
sprotno?«

»Lahko. Potrebujem samo še pol ure časa.«

»Dobro. Mnogo sreče!«

Krag je vzel klobuk in šel.

Šef je rekel: »Dokler se Krag ne vrne, mora-
mo z zasliševanjem prenehati. Sedite za ta čas.«

Tajnik je nejevoljno sedel.

Šef je skrbel za to, da se Ström ni približal
varietetskimi dumi in da ni govoril z njo.

Preteklo je več kot pol ure, preden se je
Krag spet pojavil.

Šef je takoj po njegovem obrazu spoznal, da
se je nekaj zgodilo.

Tajnik je vstal in kazalo je, da je izgubil
nekaj svoje samozavesti.

Krag je stopil k njemu in zapičil pogled v
njegove oči.

»Napravili ste nekaj izvrstnih šahovskih po-
tez.« je rekel detektiv, »toda jaz bom zdaj tako
postavil figure, da vas bom matiral...«

Nato se je obrnil k šefu in mu izročil podol-
govato kuverto.

»Ali veste, kaj je v njej?« je vprašal Krag
Ströma.

»Ne.« je odvrnil ta.

»To je tisto - mala, modra reč!«

Tedaj je zaslišal krik. Lepa Bella je zavpila.
Njen obraz je bil mrtnaško blede.

Tajnik se je umaknil za nekaj korakov.

Pojav Ashbjörna Kraga je oba hudočela
zmešal.

(Dalje prihodnjič)